

Veelderhande schrifturelijke leysenen ende gheestelijcke liedekens alle menschen tot devotie verweckende

bron

Veelderhande schrifturelijke leysenen ende gheestelijcke liedekens alle menschen tot devotie verweckende. Martinus Verhulst, Antwerpen z.j. (ca. 1587)

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_vee005veel01_01/colofon.htm

© 2010 dbnl

Hier beginnen de nieu Schrifturelijcke Leyssemen.

Een nieu Leyssem-liedt Op de wijze: Alsoo't beghint.

NAer derthien droeven nachten noyt soo blijden dagh,
 Dan als men de dry Coninghen te Bethleem sagh',
 Gheleyt van verr',
 Door eene sterr',
 Tot aenden stal
 Willecom willecom willecom al
 Willecom willecom in desen stal.

Sy quamen aen met Kemels en met groote pracht,
 De staerre scheen soo wel by daghen als by nacht,
 Sy knielen neer,
 Voor haren Heer,
 Den Godt van al
 Willecom willecom willecom al,
 Willecom willecom in desen stal.

Wat seght ghy nu o Bethleem ondanckbaer stadt,
 Die laestmael voor dit kindeken geen plaets en hadt,
 Als ghy d'eer siet,
 Die hem geschiet,
 In desen stal,
 Willecom willecom willecom al,
 Willecom willecom in desen stal.

Een nieu laer-liedeken, Op de wijze: alsoo 't beghint.

Ick wil my selven gaen verblijden
 Met Christus wt vercoren
 Den Vader heeft sijns soon wt gesonden
 En hy heeft aen ghenomen
 En hy heeft aen ghenomen
 De fiere maghet claer,
 Looft Godt tot sijnder vromen
 In dit salich nieuwe Jaer.

Op eenen Kersnacht wiert Jesus gheboren
 Heer Jesus wou hy heeten
 Dit schrijven ons die Propheten te voren
 Op dat wyt souden weten
 Die doot heeft hy verslonden
 Soo ons die schrift tuycht claer
 Looft Godt tot allen stonden
 In dit salich nieuwe Jaer.

Den achtsten dagh wiert Christus besneden
 Om ons lie te verblijden
 In sijn ghebenedijde leden
 t'Besnijden wou hy lijden
 t'Besnijden wou hy lijden
 Voor ons lie allegaer
 Looft Godt tot allen tijden
 In dit salich nieuwe Jaer.

Die Herderkens al op het velt
 By hare schaepkens datse laghen,
 Sy waren verschrickt soo ons Lucas vertelt
 Van het licht dat sy daer saghen
 Sy hoorden daer den sanghen
 Van de soete Enghels claer.
 Looft Godt al met verlanghen
 In dit salich nieuwe Jaer.

Daer quamen dry Coninghen ghereden
 Wt alsoo verre landen,
 Tot binnen Betlehem der steden
 Om Godt te doen offeranden
 Sy quamen van soo verre
 Tot Godt ons Middelaer.
 Deur het lichten vande sterre
 In dit salich nieuwe Jaer.

Maria die droomden eenen droom
 Dat Herodes soude comen
 En dat hy al die kinderkens sou dooden
 Die in Betlehem waren gheboren
 En datse soude wijcken
 Eenen anderen wech aldaer
 Tot in haer Coninckrijcke
 In dit salich nieuwe Jaer.

Vriendekens bidt noch vroeck en laet
 Dat ons Jesus wil verleenen
 Dat ons behoet tot onsen baet
 en looft oock sijn moeder reene
 Jesus van Nasareenen
 Bidt voor ons uwen vaer
 Dat hy ons toch verleene
 Een goet salich nieuwe Jaer.

Een schoon Liedeken, op de wijze: Herderkens hy is gheboren.

LAet ons t'samen beginnen
 Een airken uyt den gheest,
 Onsen Bruydegom minnen
 Op dese blijde Feest,
 Die nu verlaten heeft
 Al wat Mammona gheeft:
 Sijn gaven oft playsier,
 En acht hy niet een zier.

Hy sagh 's werelts ghenuchten
 In Princen van het Hof
 Die naer vele versuchten

Verandert zijn in stof
 Den wijsen Salomon
 En soeten Absalon
 Met hun schoon gout geel hoeft
 Zijn van de doodt berooft.

Waer zijn alle de Jonghen
 Van gh'heel het Roomsche rijck
 Die de wereltd bedwonghen,
 Zijn al vergaen in slijck,
 De kloecke Cesares,
 En Aristoteles
 Met hun vernuft verstandt
 Zijn asschen, stof en sant.

Ick wil *Iesus* beminnen,
 Hem viere dagh en nacht,
 In hem stellen mijn sinnen,
 Versoenen Babels pracht:
 Daer uwen toren stondt
 Ghemetst diep inden grondt,
 Soo kostelijck, soo moy
 Is nu gheen hut van stroy.

Christus is mijnen thoren
 Hy is den vasten steen:
Iesut heb ick verkoren,
 Op hem steun ick alleen:
 Daer ick mijn hop'op bouw
 Mijn leven gans betrouw:
 In hem ick rusten gaen /,
 Om vast te blijven staen.

Adieu dan valsche Croonen,
 Adieu mijn vleesch en bloedt,
 Adieu wereldtsche soonen
 Die namaels weenen doet:
 Met eenen kloecken moet
 Gaen ick naar *Iesus* soet,
 Die vast ghenaghelt hanght:
 Naer hem mijn ziel verlanght.

Een nieu laers liedeken. Op de wijze: Den tijt is hier datmen sal vrolijck vvesen:

In 't nieuwe Jaer
 Wilt in den gheest verjeughden:
 Want hy comt ons naer,
 Die ons vertroosten sal,
 Hy comt voorwaer,
 Verciert met alle deughden,
 In armoede swaer,
 Gheboren inden stal,
 Willecom met vreughden,
 Is hy in d'aertsche dal
 Die als nu besneden is
 Ten achtsten dach die heden is,
Betert u allegaer,, met desen nieuven laer.

Comt al ghemeyn,
 Wie ghy zijt arm en rijcke,
 Groot ende cleyn,
 Tot Jesum onsen Heer
 Want hy sal certeyn,
 Ons allen blijdelijcke
 Van ons ghemeyn,
 Verlossen t'elcken keer,
 Deur sijn bloet alleyn
 Dat hy stort alsoo teer
 Ghy moghet tot hem vluchten // wel
 Ist dat ghy nu met vruchten // snel.
Betert u allegaer,, met desen nieuven laer.

Naer schrifts vermaen
 Den ouden mensch wilt laten
 En treckt vast aen,
 Den nieuwen metter daet,
 In deught voortaan,
 Wilt wassen t'uwer vaten,
 Inde enghe baen,
 Haest u eert wort te laet.

Mint Godt boven maeten,
 En wilt hem niet af gaen,
 Op hem u betrouwen // stelt
 Soo sult ghy oock behouwen // 'tvelt
Betert u allegaer,, met desen nieuven laer.

Al ist dat wy / nu zijn van alle sijden,
 In dit ghety / omringhelt met verdriet,
 Hy is naer by // die ons van al dit lijden
 Sal maecken vry / als hy't gheraden siet
 Sonder vermijden,
 Doch sijnen wil gheschiedt
 Want wat sulcken Vader // doet
 't Comt uyt een goede ader // soet.
Betert u allegaer,, met desen nieuven laer.

Glorie zy hem,
 Den Coninck hoogh verheven,
 Van Betlehem / Die ons gheboren is
 Elck naer sijn stem,
 Wilt hooren en beleven,
 Elck sijn vleesch tem
 En vliet des werelts bis,
 Om voort aan te leven
 In peys en vre ghewis,
 Wilt naer mijn sententie
 Deur rechte penitentie,
V Beteren allegaer, met desen nieuven laer.

Een ander Liedeken, Op de wijze: O salich heylich Betlehem.

/Erusalem ghy schoone stadt
 Hoe staet ghy bruyt in mijn behaghen,
 Mijn ooghen maeckt ghy dick soo nat,
 Mijn hert doet ghy naer u iaeghen.

Want boven alle schoonheyt schoon
 Zijt ghy van buyten en van binnen,

Soo dat tot uwen lof idoon
Noch menschen zijn, noch Seraphinnen.

O gulde Soon, o silver Maen,
O sterr'kens blinckend' als Robijnen,
Maer die daer binnen eens mocht gaen,
Vuyft Sonnen soud' hy vinden schijnen.

Schoon Vader-lant schoon Vaderlant
Godts alle triumphantsten throone:
In u is rijckdom abundant,
O salich die u krijcht ten loone.

U mueren zijn van goude fijn,
Bestroeyt mit peerlen zijn u straten,
In u en is gheen Sonne schijn,
Want ghy schijnt selver boven maten.

Hoe schoon blinckt daer den Diamant,
Hoe soetkens lagghen de Saphieren
Oock den Karbonckel triumphant
Gheeft licht in duysentich manieren.

Tapijtsery en isser niet,
Dit zijn Hierusalems tapijten:
De motten doense gheen verdriet,
Den tijdt en kanse oock niet slijten.

Och schoon Sion mijn liefste lief:
Ghy hebt berooft alle mijn sinnen
Maer desen roof doet my gherief,
Nu sal ick u alleen beminnen.

Dus roept mijn ziel, o Heere wanneer,
O wanneer sal ick van hier scheidende:
Naer u soo haeck ick even seer,
U wilt het vleesch my neer waerts leyden.

Ick ben hier in het tranen dal,
Den hooghen Thabor is daer boven:
Och laet my met u vrienden al
U majesteyt eens salich loven.

Hier na volghen de Gheestelijcke nieu Jaer Liedekens.

MEt desen nieuwen Jare,
 Soo wordt ons openbare
 Hoe haer een Maghet vruchtbare,
 De werelt heefe verblijdt,
 Ghelovet moet zijn dat soete kindekijn,
 Gheeert moet zijn, dat soete maechdekijn,
 Nu eeuwelijck ende in alder tijt.

Hoe was haer te moede
 Doen sy in vleesch ende bloede
 Aen sach haers herten hoede
 Den Heere der werelt wijt
 Ghelovet moet zijn dat soete kindekijn,
 Gheeert moet zijn, dat soete maechdekijn,
 Nu eeuwelijck ende in alder tijt.

Sy Baerde sonder pijn
 Ende bleef een maget fijne
 Des sondaers medecijne,
 Des hebben de Joden nijt
 Ghelovet moet zijn dat soete kindekijn,
 Gheeert moet zijn, dat soete maechdekijn,
 Nu eeuwelijck ende in alder tijt.

Die Enghelen songhen schoone
 Gloria in den Throone
 Ter eeren ende ten love
 Het kindeken ghebenedijt.
 Ghelovet moet zijn dat soete kindekijn,
 Gheeert moet zijn dat soete maechdekijn,
 Nu eeuwelijck ende in alder tijt.

Als acht daghen waren gheleden
 Doen wiert Jesus besneden
 Al naer der Jodscher zeden
 D'welck ons sonden vrijt. Ghelovet.

Wt Orienten lande
 Quamen ten offerhande
 Dry Coinghen onbekande
 Tot Godt ghebenedijt. Ghelovet.

Des Derthiendaechs zijt vroeder
 Vonden sy hem by zijn moeder
 Joseph was haer behoeder
 Soo ons die Schrifture belijjt. Ghelovet.

Als die ses weken omme quamen,
 Soo ghinck sy naer betamen
 En bevleckt van alder blamen
 D'welck was voor ons profijt. Ghelovet.

Aldus ghinck die maghet simpel
 Ende droegh haer kint ten Tempel
 Alle vrouwen tot een exempel
 Dies haer niet en verwijt. Ghelovet.

[Een kindeken is ons gheboren]

EEn kindeken is ons gheboren
 In Bethlehem
 Des hadde Herodes thoren
 Dat scheen aen hem.

Dry Coninghen uyt vercoren
 Quamen te Jerusalem
 Sy vraechden waer hy was gheboren,
 Den Coninck der Joden
 Wy saghen in Orienten die sterre zijn
 Wy comen om te aenbidden.
 Dat cleyne kindkijn. Een kindeken is ons gheboren. etc.

Doen Herodes dat vernam
 Dat het kint gheboren was
 Hy wert toornich ende gram
 Ende hy ontsach hem das
 Dat hy verliesen soude
 Zijn Rijck was groot
 Hy dacht hoe hy mocht brenghen
 Dat kindeken ter doot. Een kindeken.

Hy vraechde met haestichede
 Waer dat kint gheboren was
 Te Bethleem inder stede
 Soo was dat men daer las
 Daer is gheboren den Heere groot,
 Die ons sal verlossen
 Van de eeuwighe doot. Een kindeken.

Herodes sprack tot den Vroeden
 Gaet henen ende soeckt dat kint
 Met alsoo grooten hoeden,
 Men seydt hy is Coninck
 Coninck boven alle Coninghen
 Soo is hy fijn
 Men seyt hy sal besitten
 Dat Rijcke mijn. Een kindeken.

Als ghy dat kindt hebt vonden
 Soo keert weder tot my
 In alsoo corten stonden
 En seght my waer dat zy
 Ick sout soo gheerne aenbeden
 Dat cleyne kindekijn
 Het heeft soo seere doorsneden
 Het herte mijn. Een kindeken.

Maer als die Coninghen quamen
 Buyten Jersusalem
 Met vreuchden sy vernamen
 De sterre staen voor hen
 Al tot dat sy vonden dat kindekijn
 In doecxken ghewonden
 By de Moeder zijn. Een kindeken.

Dry Coninghen aenbaden
 Het kindt van derthien daghen out
 Sy offerden wel beraden
 Myrre, Wierooock, ende Gout
 Dat deden sy daeromme
 Dat daer scheen groot noot

Sy saghen al omme, ende omme
Van haven bloot: Een kindeken:

Des nachts als sy slapen wouden
Quam den Enghel Godts tot hen
Dat sy niet keeren en souden
Al over Jerusalem
Maer eenen anderen weghe
Zijn sy ghekeert
Tot in hun Rijck ter deghe
Alsoo men ons leert. Een kindeken.

Wy bidden nu en singhen
Dat Jesus is bekant
Dat hy ons wilt brenghen
In sijns Vaders Landt
Daer hem die Enghelen eeren
Tot alder tijt
Dat gunne ons Godt den Heere
Ghebenedijt. Een kindeken.

Een schoon Liedeken, Op de Wijse: *Doen Iesus gheboren vvas.*

H^eEt is heden den dach van vrolijckhey
Al in des Conincx hove
Want aldaer ontfanghen heeft
Een maecht van grooten love,
Een kint ghebaert al wonderlijck
Ende altemael ghenoechelijck
Na de menschelijckhede
Boven alle seer vriendelijck
Stierf voor ons sonden ootmoedelijck
Want hy Godt is ende mensche mede.

De Moeder is Dochter wonderlijck
Haers Soons, Want hy is haer Vader
Waer hoorde oyt man diesghelijck
Hy is Godt, ende mensche te gader
Hy is een knecht ende een Heer

Hy is over al dat is meer
 Onbegrijpelijk te vinden
 Teghenwoordich ende veer
 Waer hoorde oyt man dies wonder meer,
 Ten can gheen man versinnen.

Hy wert gheboren inden nacht
 Der Sonnen verlichtere
 Ende hy werdt inden stal gheleydt
 Der werelt stichtere
 Men vont hem inden wendel lanck
 In Bethleem by der Enghelen sanck,
 Hy was ghehoorsaem Godt, Vader, en moeder
 Hy hevet al gheschapien als onsen behoeder,
 Wilt hem loven en dancken in alle stonden
 Want hy ons bemint uyt s'hertsen gronden.

Ghelijck dat niet en quetste het glas
 Daer de Sonne schijnt doore
 Gheloove ick dat Maria was
 Reyne maghet naer ende voore
 De moeder is ghebenedijt
 In wiens lichaem besloten leyt
 Den Sone Godts, wert mensche gheboren
 Weet dat die borsten heylich waeren
 Die Godt in sijnen ionghen iaeren
 Te suyghen hadde vercoren

Godt de herderkens ontboot
 Des nachts by haren beesten
 Met de Enghelen blijchap groot
 Al van des Coninckx Feesten
 Dien ghewonnen heeft een maecht
 Ende inder Cribben ghelaecht
 In doeckskens ghewonden,
 Hy is alder werelt Heer
 Ende vande ghedaente schoonder meer
 Dan iemant is ghevonden.

Doen men de wereltd al beschreef

Ghinck een maecht met kinde
 Te Bethleem daer sy doen bleef
 Ende volbrocht het kint ten inde
 Daer men af schrijft inden hove
 Ende glorie singht met grooten love
 Van groeter weerdichede
 Godt hier boven van Hemelrijck
 Van goeden wille en vrede.
 AMEN.

[Laet ons met hertsen reyne]

LAet ons met hertsen reyne
 Loven dat soete kindeken cleyne
 Het brengt ons uyt den peyne

Ons is een kint gheboren,
 Een Sone ghepresenteert
 Hy comt de helle verstrooren
 Als mensche ghefigureert
 Hy comt ons alle ghemeyne
 Verlossen uyt de pijnne
 Met sijnen bloede alleyne. Laet ons

Des moghen wy wel eeren
 De maghet die hem droech
 Den grooten Heer der Heeren
 Die haer niet en verwoech
 Weest vrolijck groot en cleyne
 Dat soete Kindekijn
 Vrijt ons van alder pijnne. Laet ons.

Den Vader van hier boven
 Sprack zijnen Enghel aen
 Wy willen die helle verstooren
 Verlossen Wijf en Man
 Gaet tot die schoone Fonteyne
 Maria claer van aenschijne
 Ende seght haer wat ick meyne. Laet ons.

Groetse my vriendelijcke
 De schoone suyver ieucht,

En seght haer blijdelijcke
 Sy mach wel zijn verheucht,
 Want sy en anders gheene
 Die sal Godts moeder zijn.
 Ick ben met haer ghemeene. Laet ons.

Al binnen Nazarette
 Quam den Enghel Gabriel
 Ende sprack tot de Fiolette
 Met schoon woorden snel
 Godt groet u maghet reyne
 Vol graciën is u aenschijne
 Godt is met u ghemeyne. Laet ons.

By u sal noch beclijven
 Dat Adam heeft ontvrijt
 Want boven alle wijven
 Soo zijt ghy ghebenedijt
 Ghij sult ontfanghen een greyne,
 In uwer herten scheyne
 Des Vaders Sone alleynē. Laet ons.

Sy sprack ootmoedelijcke,
 Hoe soude dat comen by,
 Ick en kenne sekerlijcke
 Noyt man dus verwondert my
 Dat ick ende anders gheene
 Godts Moeder soude zijn
 Mijn hert wert cout als steene. Laet ons.

Den Enghel sprack tot hare
 O weerde suyver maecht
 En weest in gheenen vare
 T'is wonder dat ghy claecht
 Want ghy sult sonder pijnē
 Baren een kindekijn cleyne.

Die Maghet haer conforteerde
 In dat haer den Enghel seyt
 Ende sy respondeerde

Ick ben daer toe bereyt
 In uwe woorden alleyn
 Sette ick den wille mijne
 Siet hier Godts deerne cleyne. Laet ons.

Den Enghel scheide van hare
 De maghet bleef bevrucht
 Al sonder pijn oft bare
 Oft sonder herten sucht
 Baerde die suyver greyne
 Die hemelsche Doctrijne
 Des Vaders Soon ghemeyne. Laet ons.

Gheloof so moet sy wesen
 Nu ende tot alder tijt
 Door haer zijn wy ghenesen
 Sy brocht ons groot iolijt
 O weerdighe Fonteyne
 Des sondaers medecijne,
 Bidt voor ons alle ghemeyne. Laet ons.

Een schoon Leysen. Op de wijze: Alsoo 't beghint.

WAer is de Dochter van Syon
 Ick soudese soo blijde maken
 Ick soude haer eene bootschap doen
 Van alsoo grooten saken.

Doen men al die werelt beschreef
 Doen ghinck die maghet sware
 Te Bethleem daer sy doen bleef
 Ende ontfinck haer kint al dare.

Een ghelas al schijnt daer door
 Ten breeckt niet vander Sonnen
 Dus heeft sy maghet naer en voor
 Een salich kindt ghewonnen.

Een duysternis is ons verclaert
 Een licht is ons verresen
 Een maghet heeft een kint ghebaert
 Dat dunckt my wonder wesen.

Nu is hy teerder ende cranck
 Een maghet sal hem voeden.

Wy moghen hem alle wel weten danck
Van zijnder grooter armoeden.

Hy toont zijn goedertierenthey
Wijlen was hy verbolghen:
Hy drijft soo grooten ootmoedicheyt
Wy en connen hem niet vervolghen.

Maria nam hem op haren schoot
Sy custen aen sijnen monde.
De minne: hadde sy alsoo groot
Tot hem in alle stonden.

O Heere lof moet u altoos zijn,
Wilt ons dan gheleyden
Met de weerde Moeder dijn
Als wy van hier scheyden.

[O Suyver maecht van Israel]

O Suyver maecht van Israel,
Wilt u verblijden nu
Om der schoonder bootschap
Die ick u brenghe nu.
Benedicta tu in mulieribus
Vala sus, Vala sus,
Aue gratia plena tecum Dominus,
Benedicta tu in mulieribus.

Al metter bootschap schoone
Die d'Enghel heeft ghedaen
Hebt ghy van s'Hemels throone
Door den heylighen Geest ontfaen. *Benedicta.*

Als Joseph dat verstonde
Dat Maria was bevrucht
Hy peysde in sijnen gronde
Hem waert beter ghevlucht. *Benedicta.*

Dies hem den Enghel schoone
Toe sprack ende riet
Joseph Davids Sone
En wilt begheven niet. *Benedicta.*

Noch en ontsietse niet te nemen
De moeder Godts Marijen.

Dat van haer wert gheboren
Sal ons van sonden vrijen. *Benedicta.*

Maria en Joseph mede
Voeren beyde te samen
Tot Bethleem inde stede snoot
Daer sy haer herberghe namen. *Benedicta.*

In een arm huyskijn
Al sonder wegghen oft deuren
Om dat sy waren van haven bloot
Moest hem alsoo ghebeuren. *Benedicta.*

Alst quam ter rechter middernacht
Soo heeft die maecht ghebaert,
Een kindeken van grooter macht
Als ons den Enghel verclaert. *Benedicta.*

Doen baerde die suyverlijcke,
Den Heere ghebenedijdt
Van Hemel en Aertrijcke
Lof sy haer tot alder tijdt. *Benedicta.*

Doen sanck met blijden gheschalle
Joseph Alelluya ende die Enghelen alle
In excelsis gloria,
Et in terra pax hominibus
Vala su vala sus
Swijghet soete Jesus
Ghy sijt ons Dominus
Et in terra pax Ominibus.

De herderkens op den velde
By hare Schapen laghen
Met eender clærheyt snelle
Die Enghelen dat sy saghen. *Et in terra.*

Met grooter benautheden
Wierden sy bevaen
Den Enghel tot hen seyde
Laet u ghedachten staen. *Et in terra.*

En gaet tot Bethleem binnen
Daer sult ghy nu terstonden.

Jesus Christu gheboren vinden,
In doecxkens ghewonden. *Et in terra.*

Daer vonden sy dat kindekijn
Gheleydt in eender Cribben
Van hoy was zijn beddeken
Hy en wout anders niet hebben. *Et in terra.*

Tkindeken was na Moyses Wet
Ten achtsten daghe besneden
Over midts zijn groote oodtmoedicheyt
In zijn ionghe leden. *Et in terra.*

Den naem die hem den Enghel gaf,
Eer dat kindt gheboren was,
Die werdt hem daer ghegheven
Jesus men seker las. *Et in terra.*

Nu laet ons loven desen heere
Die ghenaemt is Jesus
Sullen wy hem, hij wient soo seere
Ende sy singhen aldus. *Et in terra.*

Te Deum Laudamus vala sus
Vala sus swijghet Jesus,
Ghy zijt ons Dominus. *Te Deum Laudamus.*

[Het quamen dry Coninghen ghereden]

*H*Et quamen dry Coninghen ghereden
Wel verre uyt Orienten Landt,
Tot Bethleem de Stede,
Haers ghelijcke men noyt en vant.

Te Jerusalem soo wy hooren,
Al daer sy wilden zijn,
Sy vraechden waer is gheboren
Der Joden Coninck fijn.

Wy comen hem aenbeden,
Wy hebben zijn sterre ghesien,
Het is seer corts gheleden
Het moet wonder bedien.

Als Herodes dat verhoorde,
Wel seer ontsach hy hem,
Van binnen hy hem verstoorde.

Ende alle Jerusalem.

Hy beval hen te gaene,
Hy sprack gaet soeckt dat kint,
Ick wilt oock beden aene
Comt seght my als ghy't vint.

Als sy buyten Jerusalem quamen
Op dien selven tijt,
Haer Sterre sy wederom vernamen
Dies waren sy seer verblijdt.

De Sterre was hen voorgaende,
Tot daer dat kindeken was,
Ende daer bleef sy staende
Sy buychden neder naert gras.

Een huyskens sonder doren
Dat vonden sy daer by
Ende dat kindeken gheboren,
Van Maria de maghet vry.

Sy vielen op der aerden
Voort kindeken jonck en niet oudt
Sy offerden hem met weerden
Wierock, myrre ende goudt.

Snachts als sy slapen wouden,
Heeft hem Godts Enghel gheopenbaert
Eenen anderen wech dat sy trecken souden
Tot haren lande waert.

Nu loven wy alleene,
Dat kinderen weerdelijck
Dat hy ons wil verleenen
Hier nae zijn eeuwich Rijck. Amen.

[Ons is gheboren een kindekijn]

ONs is gheboren een kindekijn
Daerom soo willen wy vrolijck zijn
Laet ons hem dienen met herten fijn
Want sijnen naeme is Jesus
Vala sus, vala, sus. Sprack Maria tot Jesus.

Doen baerde de maghet Mary
Soo en was daer niemandt by

Dan Joseph den behoeder vry,
Haer have hadden sy gelaten thuys. Vala sus.

Als onsen Heer gheboren was
Ende Maria daer af ghelach
Soomen inder Schriften las
Van geenen man en had sy confuys. Vala sus.

Men leyden Heer inder Cribben
Van beyde zijden quetsten hy sijn ribben
Aen beyde sijden quetsten hy zijn ribben.
Nochans bleef hy Dominus. Vala sus.

Een Osse ende een Ezelkijn
Verwermden die leden zijn
Van coud weende dat kindekijn,
Nochtans bleef hy Dominus. Vala sus.

De Herderkens op den velde laghen
Sy begonsten haer te versaghen
Van een claerheyt die sy saghen,
Sy hadden gewilt wel wesen thuys. Vala sus.

Den Enghel sprack en weest niet vervaert
Ons is gheboren eenen nieuwen standaert
Hy sal den vijant maken confuys
De herderkens songhen ha, ha, ha,
Ons is gheboren soo wij versta.
Et in terra pax hominibus
In excelsis gloria.

[Het was een Maghet uytvercoren]

Het was een Maghet uytvercoren
Daer Jesus af wilde zijn gheboren
Dus ben ick vro,
O, o, o, o,. benedicamus domino.

Al totter stadt van Nazareth
Daer is een maghet onbesmet.
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Groetse my met den name mijn
Seght dat ick haer kint wil zijn
Des ben ick vro. O, o, o, benedicamus.

Den Enghel was een Bode goet

Hy voer derwaerts metter spoet,
Des ben ick vo. O, o, o, o, benedicamus.

Hy seyt Godt groet u suyver maecht
Ghy zijt die Godt seer wel behaecht
Des ben ick vo. O, o, o, o, benedicamus.

Hy wil van u gheboren sijn
Jesus die lieve Meester mijn,
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Maria sprack hoe mocht ick hem ghewinnen,
Want ick noyt man begheerden om minnen
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Den heylighen Gheest sal in u comen
Soo den dauw valt op der bloemen,
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Maria weest onversaecht
T'is den Sone Godts die ghy draecht
Des ben ick vo. O, o, o, o, benedicamus.

Hy heeft u daer toe vercoren
Hy wil verlossen dat was verloren
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Van alle sorghen ben ick ontslaghen
Die deerne Godts wil ick wesen
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

Maria viel neder op haer knien
Den wille Godts moet gheschien.
Des ben ick vro. O, o, o, o, benedicamus.

[Het sanck een Nachtegale]

Het sanck een Nachtegale
Door desen soeten sanck
Dat het herte van binnen
Met grooter minnen ontspranck
Hy quam hier neder springhen
Al uyt zijns Vader hof
Al op den Boom des Cruycen.
Die men moet gheven lof.

Nu vlieghet, nu vlieghet varinck
Wel verre in't hemels landt,

Nu vliecht den hoochsten Coninck
 Hier boven in zijn handt
 Nu vlieghet op zijnen armen
 Nu vlieghet op zijnen schoot,
 Ende u op hem ontfermen
 U minne heeft hem ghedoodt.

Zijt willecom Heer ionghelinck sterck
 Hier en is niemant diet verdriet.
 Wilt ghy den Coninck nemen merck
 Ghy moet hem singhen een nieu liet,
 Een nieu liet is den danck ende eere,
 Die daer is alsoo groot
 Die daer ten eten wil blijven
 Men gheeft hem hemels Broot.

Den Coninck wil hem schencken,
 En zijnen naem doen cont
 Der levender Fonteynen
 Wt zijnder herten gront
 Daer is hy Coninck
 Hy sidt daer boven al
 Die moet ons allen helpen,
 Als hy (soo ick hope) sal.

[Doen Maria ghehouwet was]

DOen Maria ghehouwet was
 En men de Schrifture las
 Wat seyde haren man
 Ick salt u openbaren, soo ick can.

Joseph op onser Vrouwen sach
 Ende was seer vervaert
 Ende hy en seyde niet,
 Hy peysde lieve Heere
 Wat is my gheschiet.

Joseph dacht in zijnen moet
 Dede hy haer schande ten waer niet goet
 Hy peysde dat,
 Hy haer ontgaen woude
 In een ander stadt.

Daer Joseph lach en sliep
 Den Heylighen Gheest hem aen riep
 Dat was alsoo
 Staet op Davids Sone
 Ende weest vo.

Joseph weest niet versaecht
 Dat kindt dat Maria draecht
 Dat is Godts kint
 Den Heylighen Gheest is in haer comen
 En twijfelt niet.

En waer dat kindt noyt gheboren
 Onse siele waer verloren
 Dat was alsoo,
 Staet op Davids Sone
 Ende weest vro.

Een schoon Liedeken van Maria.

GOdt groet u Roose van Jerico
 Maria
 Ontpluckt moeten wy wel wesen
 Ave Maria tu es plena gratia.

Die metter Sonnen is ghecleyt
 De mane tusschen haer voeten spreyt. Ave Maria

De Sonne is den heylighen Gheest
 Daer ghy op rust alder meest. Ave Maria.

De mane is dat kersten geloove
 Daer opt sult ghy rusten hooghe. Ave Maria.

Ghy hebt ghestilt des Vaders thoren
 Dat Eva hadde verloren. Ave Maria.

Want ghy hebt ggebracht dat Godes Lam
 Dat onse sonden af nam. Ave Maria.

Godt groet u paerlijck der Princen Heere,
 Daer en is niemant in dan Godt alleene. Ave Maria.

Ghy sijt een Arcke Godts groot,
 Daer op rust dat hemels broot: Ave Maria.

Ick bidde u Coninghinne Vrouwe

Ick bidde u Maria wt rechte trouwe. Ave Maria.

Dat ghy onsen Heere
Bidden wilt dat hy ons van sonden keere. Ave Maria.

Het sy vrouwe oft man
Die dese woorden wel geseggen can. Ave Maria.

Dat hem Godt sijn hemelrijck wilt gheven
Met dat kindeken dat eeuwich leven.
Ave Maria tu es plena gratia.

[Had ick vloghelen als een Arent grijs]

*H*Ad ick vloghelen als een Arent grijs
Ick soude soo hooghe vliegghen,
Daer boven in dat Paradijs
Tot mijnen soeten lieve.

Dan soude ick segghen: Vader mijn
Wanneer sult ghy my halen
Wt dese allende van aertrijck
In uwer hoogster Salen.

Waer is de dochter van Syon
Ick wilse vrolijck maken
Ick wil haer eene bootschap doen
Van alsoo blijder saken.

Den hoogsten inder minnen
Dat is Jesus Marien Sone
Godt laet ons hem ghewinnen
Hier boven inden throone.

Dat hemel en aertrijck
Noyt en ontluyccken
Dat sal een suyver maghet reyn
In haren lichaem sluyten.

De duysternisse is ons verclaert
Het licht is opgheresen
Een maghet heeft een kint ghebaert
Dat mach wel wonder wesen.

Dat kint was teerder ende cranck
Een maghet moestet voeden
T'is recht dat wy hem weten danck

Van zijnder grooter ootmoeden.

Heer Jesus Christ wat hebt ghy ghemeent
Wy souden u soo gheerne vraghen
Dat ghy hier dus light en weent,
Ghy zijt soo ionck van daghen.

Dat dus viel, ende dat was ongereet,
Dat moghen wy nu ghebruycken
Dat Adam inden Appel beet
Dat dede den hemel sluyten.

O Moeder Godts van hemelrijck,
Des Coninckx inden throone
Bidt voor ons allen innichlijck
Jesum uwen Sone.

Dat wy daer boven moeten
Daer die Enghelen vrolijck singhen
U ende uwen kinde groeten,
Dat wilt ons Godt ghehinghen.

Een schoon Leysen, Op de Wijse: Alsoo't beghint.

H^ET viel eens hemels dauwe
Al in een cleyn maechdekijn
Ten was noyt beter Vrouwe
Dat dede haer cleyn kindekijn
Dat van haer was gheboren
Ende sy bleef Maghet fijn
O Maghet uytvercoren
Lof moet u altoos zijn.

Die maghet ghinck met kinde
Gheen swaerheydt ghinck haer aen
Als Joseph dat versinde,
Den goeden rechtveerdighen man
Hy docht ick wilse laten
Den Vader en ben ick niet
Ende trecken mijnder straten,
Eer my meer schanden gheschiet.

Al van des hemels throone

Sprack hem den Enghel aen
 Joseph Davids Sone
 O weerde salighen man
 Blijft alle beyde te gader
 Het is boven natueren cracht
 Dat Godt Almachtich Vader
 In haer dus heeft ghewracht.

Corts daer naer is ghecomen
 Een Keyserlijck ghebodt,
 Dat niemant uyt ghenomen
 Hy en quame sonder spot
 Van daer hy was gheboren
 En brenghen zijn tribuyt,
 Dat dede men daer hooren
 Ende roepen over luyt.

Mariam Joseph mede
 Quamen te Bethleem waert
 Want daer was Josephs Stede
 Als ons de Schrifture verclaert
 Maer sy mocht nerghens inne
 Men wijsdese altijdt voort
 De hemelsche Coninghinne
 En was daer niet verhoort.

Int velt hebben sy ghevonden
 Een huys seer dunne ghedaect
 Binnen soo corter stonden
 Hebben sy daer logijs ghemaect
 Daer wert die maghet Moeder
 Al sonder wee, oft sonder pijn
 Van 's menschen Soon een Broeder,
 Hoe mocht hy ons naerder zijn.

Wt Moederlijcke minnen
 Leyde sy hem op haren schoot
 Haer herte verblijde van binnen
 Dat dede zijn mondeken root
 Sy custe hem aen zijn wanghen

Sy custen hem menich fout
 Dat hy quam sijn ghevanghen
 Verlossen jonck en out.

Maria suyver Fonteyne
 Daer Godt sijn ruste in nam
 Bidt voor ons al ghemeyne
 Versoent dat Goddelijck Lam
 Soo dat wy moghen gheraken
 Met hem in't soete dal
 Daer vreucht is boven maten
 Die eeuwelijck dueren sal.

[Heer Jesus Christi van Nazareene]

Heer Jesus Christi van Nazareene
 Ghy zijt gheboren van een Maghet reene,
 Daerom sijt ghebenedijt.

Herodes hadde vernomen,
 Daer is eenen nieuwen Coninck ghecome,
 Die rijcker soude sijn dan hy. Heer Jesus etc.

Herodes hevet ghesworen
 Hy sal alle kinderen doen dooden in thoren
 Die onder twee jaren sijn. Heer Jesus Christ.

Doen Maria dat verhoorde
 Dat men alle Kinderen vermoorde
 Joseph laet ons varen t'is meer dan tijt. Heer Jesus Christ.

Maria quam al daer ghevaren
 Daer een man sijn coren saeyde
 Sy groette den man, sy reet voorby. Heer Jesus Christ.

Godt groet u man die daer saeyt
 Comt hier iemandt die nae my vraecht
 Wijst hem voor by. Heer Jesus Christ.

Herodes quam aldaer ghevaren
 Daer een man sijn coren maeyde
 Hy sprack hy reet voor by. Heer Jesus Christ.

Seght my man daer ghy maeyt

Hebt ghy hier niet een vrouwe sien varen
Met witten habijt. Heer Jesus Christ.

Doen ick saeyde dat ick nu maeyde
Doen quaem hier een vrouwe ghevaren
Met witte habijt. Heer Jesus Christ.

Herodes sprack tot zijn Heeren
Wy willen wederom: huyswaert keeren
Sy mach wel uyt den lande zijn. Heer Jesus.

Herodes sprack tot zijn luden
Hooft wat ick u sal ghebieden
Gaet ende soecket kindekijn. Heer Jesus, etc.

Sy ghinghen van lande te lande varen
Die onder twee iaren waren
Die dooden zy. Heer Jesus Christ.

Doen meynden sy t'kindeken te dooden
Maer het was in Egypten ghevloten,
Ende en wilde niet gedoot zijn. Heer Jesus, etc.

Duysent ende veerthien duysent
Waren ghedoot kinderkens
Sy wilden al Godts Enghelen zijn. Heer Jesus.

Nu bidden wy desen kinde
Dat hy ons wilt brenghen
In zijn eeuwich rijck. Heer Jesus Christ.

Een schoon Leysen. Op de wijze: Alsoo't beghint

MEt vreuchden willen wy singhen,
In desen blijden tijdt
Heer Jesus wilt ons brenghen
Al in zijn eeuwich rijck.
Daer toe is hy gheboren
Van eender maghet fijn
Hy stelpt des Vaders thoren
Dat soete kindekijn.

Wt Jesse is ghesproten
Daer is ons uyt-ghevloten
Een bloem des Godlijckx Lam

Hy brocht ons offerande
 Dat dede dat leven zijn
 Hy brack der hellen bande, dat soete kindekijn

De Oude Vaders alle
 Sy laghen inden noot,
 Met soo grooten gheschalle,
 Ende met versuchten groot,
 Terstont dat sy begheerden
 Dat soude gheboren zijn
 al van die suyver haerde, dat soete kindekijn

Maria die suyver gaerde
 Die men noyt ghenoeft en vant
 Eer sy noyt en quam op d'aerde,
 Was sy met Godt bekant,
 Van minnen om ons te troosten
 Dat dede sijn bly aenschijn
 Lof hebt ghy die ons verlost, dat soete kindekijn.

Den Enghel vanden throone
 En die noyt leven ghewan,
 Bekende Marien Sone
 Sonder den wreedden man,
 Herodes valschen Heere
 Dat dede sijn bly aenschijn.
 Want hij benijde seere, dat soete kindekijn.

Herodes wat baet u sorghen
 Ghy sijt van herten blindt
 Gheen dinck en is verborghen,
 Al voor dat ionghe kindt
 Hy en mindt gheen aertsche dingen
 Sijn Rijck is sonder termijn
 Wat wildy dan verdringen, dat soete kindekijn.

Sal ick nu moeten verliesen
 Mijn eer, mijn goet, mijn landt,
 Het sal daerom verkiesen
 De doot van mijnder handt,
 Ende kinderen van veel wijven,

Al inden landen mijn,
 Het salder oock mede blijven, dat soete kindekijn.

Herodes heeft voorwaer,
 Sijn sinnen wel ghemist
 Dat kint is hem ontvaren
 Met goddelijcker list,
 Daer moesten zijt besueren,
 Veel kinderen dat fel aenschijn,
 Om dat hy wilde bederven, dat soete kindekijn.

Dry Coninghen uyt Orienten
 Sy hadden des kints verwout,
 Sy brochten hem in presenten
 Myrrhe, Wierooock ende Gout,
 Daer mede sy bewesen
 Sijn macht, zijn Rijck, zijn pijn,
 Daer mede heeft hy ons ghenesen
 Dat soete kindekijn.

Een Enghel quam ter spraken
 Joseph den ouden man,
 Ghy mocht u wel henen maken
 Ende varen nu hier van,
 Herodes wilt doen dooden
 den soeten Schepper dijn
 Behoet hem van alle nooden, dat soete kindekijn.

Een ezel ghinck hy bereyden,
 Hy en lietet niet een twint
 Daer op sette hyse beyde,
 De Moeder en dat soete kint
 T'Egypten voeren sy henen
 Al door die wilde woestijn
 Sijn macht heeft daer verschenen
 Dat soete kindekijn.

Sy quamen in corten stonden
 Daer stont eenen Palmboom
 Met vruchten dat sy hem vonden
 Maria nam des goom

Hier onder moet ick rusten
 Sprack sy dat maechdekijn
 Met vreuchden ende met lusten
 Met mijn lief kindekijn.

Doen sy was gheseten
 Maria die suyver maecht
 Wijn druyven moet ick eten
 Van dees Palmbooms draecht
 Mijn herte heeft ghequolen
 Herodes vals fenijn
 Dat ick nu dus moet dolen
 Ende mijn lievekijn.

Daer af moocht ghy wel swijghen
 Sprack hy den ouden man,
 Ghy en contse niet ghecrijghen
 Want ick niet climmen en can
 Veel badt tot onsen stede
 Waer beter broot en wijn
 Die moet ick u voeren mede
 Voor ons en ons kindekijn.

Doen Jesus was gheseten
 Op zijnder liever moeders schoot
 Hy en haddes niet vergheten
 Want hy den Boom gheboot
 Dat hy hem booch op d'aerde
 Al voor die lieve moeder zijn
 Van haer des herten begeerde,
 Ende haer lief kindekijn.

Den boom van suyver vruchten
 Neychde neder sijnen cop
 Al voor Marien voeten
 Daer stonden wijn druyven op
 Sy pluckten alle beyde
 Al door des hongher pijn
 Des moghen wij ons wel neyghen
 Voor dat soete kindekijn.

Een suyver claer Fonteyne
 Al uyster aerden spranck,
 Om Jesus wille alleyne,
 Maria daer uyt dranck,
 Ende Joseph oock die oude
 Dat docht hem wonder zijn
 Hy loofde menich foude, dat soete kindekijn.

In dese suyver feesten,
 Zijn sy ghevaren voort
 Al door de wilde foreesten
 Sy deden haer confoort,
 Sy quamen daer visiteren
 Al sonder fel ghepijn
 Den Heere alder Heeren, dat soete kindekijn.

Doen sy quamen met allen
 Al in Egypten Landt
 Daer zijn die Afgoden ghevallen
 Allen diemen daer vant
 Sy en conden niet verdraghen
 Dat Goddelijck aenschijn
 Dat sy daer comen saghen dat soete kindekijn.

[Met desen nieuwen Jaere]

MEt desen nieuwen Jaere
 Soo willen wy vrolijck zijn
 Ons heeft een maghet clare
 Ghebaert een kindekijn
 In Bethleem uyt vercoren
 Soo ons de Schriftuere verclaert
 Ons is een kindt gheboren
 De maghet bleef onbeswaert.

Hier boven inden throone
 Wert Gabriel ghesant
 Al totter maghet schoone
 Al in dat Jodtsche Landt
 In Nazareth der Steden
 Vant hy die maghet alleyn
 Hy sprack: Godt gheve u vrede

Ghy zijt boven alle vrouwen
 Van Godt ghebenedijt
 By u wort noch onthouwen
 Dat Adam heeft ontvrijt
 Ghy sult in uwen lichaeme,
 Een edel vrucht ontfaen
 Ende blijven sonder blame,
 En twijfelt daer niet aen.

De maecht wiert seer van binnen
 Verschrickt in haren moet,
 Sy dacht in haren sinnen
 Hoe comen mocht die groet
 Die haer den Enghel brochte
 Sy en hadde noyt man gesien
 In haer sinnen en sy dochte
 Och hoe sal dit gheschien?

Den Enghel sprack o reyne
 Waerom zijt ghy versaecht
 Ghy sult ontfanghen een greyn
 En blijven suyver maecht
 En baren sonder pijn
 Dat licht der Enghelen broodt
 Der Werelt medecijne
 Ende sult zijn zijns ghenoot.

Hoe soude ick kindt ghedraghen
 Ick en kende noyt gheenen man
 Noch en hebbe in mijn behaghen
 Hoe soude dat wesen dan
 Het is boven natueren crachten
 Te zijn moeder en maecht
 Hierom treuren mijn ghedachten
 Hierom ben ick versaecht.

O hooghe maecht van prijse
 Waerom zijt ghy versaecht
 Den heylighen Gheest sal rijsen
 In u wel suyver maecht

Godts crachten uytverkoren
 Die sullen u ontvaen
 Dat van u wert gheboren
 Sal Adams sonden dwaen.

Elizabeth heeft nu ontfaen
 In haeren ouden tijdt
 Haer daghen zijn vergaen,
 O maghet ghebenedijdt
 Het is in Godts vermoghen,
 Dat is ende wesen sal
 Nu blijft in goeden hooghen
 Vertrouost dit iammer dal.

Den Sone des alder-hoochsten
 Soo sal hy zijn ghenaeft
 Hy sal de werelt vertroosten
 En ghy blijft onbeschaemt,
 Sijn Rijck al altoos dueren
 En nimmermeer vergaen
 Hierom en wilt niet treuren
 De vrucht sult ghy ontfaen:

Die ootmoedighe Pellicaen reyne
 Viel neder op haer knien
 Siet hier Godts deerne cleyne
 Nae uwen worde moet my geschien
 Al totter selve ure
 Ontfinck die maghet fijn
 Sy droech hem sonder treuren
 Sy baerde hem sonder pijn.

In Bethleem vercoren
 Als ons de Schrifuer verclaert
 Is ons dit kint gheboren
 Het is wel eeren waert
 Die moeder is een maecht eerbaer
 Dies willen wy vrolijck zijn
 Hy is Godt ende mensche te gaer
 Hy en mocht niet beter zijn.

Een nieu Liedeken Vanden nieuwen laere.

DAt soete nieuwe Jaer, ende Jaer
 Is ons nu inghecomen
 Jae comen, ende iae comen
 Ons Heer Godt laet ons
 Ten besten en ten goeden vergaen.

Ende ick hope het sal
 Ons allegader vromen
 Ja vromen, ende ia vromen
 Ick sie dat wout, ende ick sien dat wout
 Soo schoon ghebloeyet staen.

Ende ick hoore den Nachtegale
 Soo schoon ende vrolijck singhen,
 Ja singhen, ende ia singhen
 Al inden bosch, ende ia bosch
 Staet soo na en vast hier by.

Ende een schoon Jonck vrouwe
 Heeft mijn hert nu bevanghen,
 Ja vanghen, ende iae vanghen,
 Soo vaste ick en can haer, ende ick en can haer
 Ontrijden noch niet ontgaen.

Ende soo wie, zijn lief
 Spreeckt alle Jaersdaghen
 Jae daghen, ende ia daghen
 Met recht mach hy, ende met recht mach hy,
 Wel vrolijck ende blijde soo mach hy zijn.

Dies mach ick my
 Wel alsoo seer beclaghen
 Ja beclaghen, ende ia beclaghen,
 Ick en sach mijn lief, ick en sach mijn lief
 Van allen desen iare niet.

Ende dese nijders tonghen
 Moet Godt ende Maria verdoemen,
 Ja verdoemen, ende ia verdoemen,
 Sy wachten ons 't wee
 Waer dat wy henen gaen.

Ende wy hebben hier soo langhe ghestaen
 Ja staen, ende jae staen,
 Ick sien den lichten dagh
 Al inden Oosten op gaen.

Een ander nieuwe laers Liedt.

ONTwaeckt nu Israel, doet op u ooren,
 Wilt hooren naer der Propheten stem
 Die ons langhen tijdt was beloofd te voren,
 Is nu gheboren in Bethleem
 Soo ons de Schrifture tuycht van hem
 Soo sal hy wesen ons middelaer
 Wilt vreucht bedrijven // gy mannen ende wijven
 Al in dat soete nieuwe Jaer.

Een sterre op Jacob is op gheresen
 Soo ons Balaam heeft ghepropheteert
 Abrahams belofte is gheschiet door desen
 Onsen Salichmaker is ghedescendeert
 Den dagh die Symeon heeft begheert
 Is nu ghecome noyt blijder maer
 Wilt vreuchde rapen // ghy Christenschapen
 Al in dat soete nieuwe jaer.

Dan bandt van Adam is nu ghebroken
 Vrede wordt vercondicht over al aertrijck
 Daer ons Joannes af heeft ghesproken,
 Is nu ghecome in s'wereldts wijck,
 Wt liefden gheworden menich ons ghelijck,
 Om ons te verlossen allegaer
 Wilt hem aencleven // om zijn woort te beleven
 Al in dat soete nieuwe jaer.

Jerusalem wilt u verblijden
 Ghy dochter van Syon laet droefheyte staen
 Onsen Salichmaker is nu ten tijden,
 Gheboren na der Schrifturen vermaen,
 De Herderkens, hebben de bootschap ontfanen
 Dat licht schijnt inde wereldt claer

Wilt hem aenbeden // met vrolijckheden
Al in dat soete nieuwe Jaer.

Ghy Heydenen wilt nu ontwaecken
Want dat woort is vleesch geworden recht voort
Ende wilt den ouden Adam versaecken
Want dat woort is Godt, en Godt is dat woort
Door hem gheheel comt ons confoort
Door niemant anders alsoo voorwaer
Wilt hem aencleven / om zijn woort te beleven
Al in dat soete nieuwe Jaer.

PRINCE.

Prince der Accoleyn dit is u gheschoncken
Al van die Broeders liefde is t'fondament
Nu laet Godts Woordt in u herte voncken
T'welck vanden Vader is neder ghesent
Ghecomen uyt der hemelen Tent
Om ons te verlossen allegaer,
Dus wilt hem loven / die daer comt van boven
Al in dat soete nieuwe Jaer.

Een ander: Op de wijze T'is heden den dach van vrolijckheydt.

DOen Jesus gheboren wert
Tot Bethleem inder Stede
Doen rees daer al metter vaert
Een schoon sterre daer mede
Dry Coninghen werden dat ghewaer
Dat die sterre scheen soo claer,
Sy seyden oock alle ghelijcke
Der Joden is een Coninck gheboren
Ons bidden en is niet al verloren
Wy soecken hem alle in dat Jodsche Rijcke.

Die Coninghen scheyden doen van daer,
Sy en wouden niet langher beyden
Die Sterre scheen voor haer soo claer
Sy woude hen recht leyden
Sy was lichter dan een dach,

Sy hielden altijd den rechten padt,
 Haeren ghanck was by der aerden
 Haer wegghen waren menichfout
 Onse Godt hadde die sterre bout
 Tot die Joden dat sy keerden.

Tot Hierusalem dat sy quamen,
 Die sterre bleef verloren
 Sy vraechden weet daer niemant van
 Waer is dat Kint gheboren
 Een teecken hebben wy vernomen,
 Wy hebben een sterre ghesien
 Alsoo verre in Oostenrijcke
 Het en can ons al niet ontgaen
 Wy willen hem beden aen,
 Wy dry oock alle ghelijcke.

Doen Herodes dat vernam
 Zijnen ancxt en was daer niet cleyne
 Hy wert in zijnen sinne gram
 Ende alle die stadt ghemeyne
 Hy liet halen die audste Meesteren
 Ende daer toe wijse Priesteren
 Die waren wt vercoren
 Ghy Heeren een dinck heb ick gehoort
 Dat sult ghy my maken vroet
 Waer is dat kindt gheboren.

Sy seyden alle dat is waer
 Te Bethleem ist gheboren
 Dat sprack eenen Prophete claer
 Soo menich Jaer te voren
 Doen Herodes hadde vernomen,
 De dry Coninghen liet hy voor hem comen,
 Hy vraechde hen heymelijcke
 Ghy heeren hoe sal ick dat verstaen
 Waer sacht ghy die sterre op gaen
 In uwen Coninckrijcke.

De Heeren dochten daer in gheen quaet

Sy deden hem openbaeren
 Herodes sprack ick gheve u raet,
 Te Bethleem sult ghy varen
 Dat kint sult ghy vinden daer
 Dat segh ick u al openbaer
 Dat heb ick soo vernomen
 Als ghy weet waer dat kint is,
 Soo maectet my des dinghen wijs
 Als ghy weder sult comen.

Soo willen wy comen al soo seere
 Ende doen hem groote eere.
 Dat kint willen wy bidden aen,
 Voor eenen rechten Lants heere
 Die Coninghen scheyden doen van daer,
 De sterre scheen voor haer soo claer,
 Ende die sterre woudense recht leyden,
 Want sy scheen soo claer voor haer
 Alsoo langhe als sy bleef staen
 Daer Maria ende Joseph waren.

Sy treden in dat huys alle dry
 Daer toe en was niemandt leede
 Sy vonden dat kint schoon, edel en claer
 Maria ende Joseph mede
 Ende sy vielen op beyde knien haer,
 Sy baden dat kindeken alle dry,
 Met hertelijcke minnen,
 Sy deden op haren schat was bout
 Sy offerden Myrre, Wierooock ende Gout
 Met alsoo goeder tieren sinnen.

Des nachts ontrent der middernacht
 Doen quamen in haer droomen
 Sy en souden tot Jerusalem niet keeren
 Ofte tot Herodes niet comen
 Ende sy waren doen alsoo wel ghetroot
 Sy waren al van Herodes verlost,
 Sy en wilden niet weder tot hem comen,

Sy waren doen alsoo wel ghemoet,
 Sy kosen eenen anderen wech was goet
 Al naer haer Coninckrijcke.
 Amen.

Een Gheestelijck Liedeken, ghemaect van Broeder Dierick van Munster. Op de wijze: Met vreuchden vvillen vvy singhen end loven, >&=c.

OCh edel siele wilt mercken
 Ende hertelijck bekinnen
 Dijns soete Bruydegoms wercken,
 Zijn onghemeten minne,
 Hoe veel hy heeft gheleden
 Al om die minne dijn
 Dit soude u wel by reden
 Doen doen den wille zijn.

Den Bruydegom seyt.

Hemel Locht, ende Aerde
 Heb ick ghemaect om dy
 Des hemels Borghers weerde
 Zijn alle mijn dienaers vry
 Die beesten op aertrijcke
 Die voghelen inder lucht
 Die bloemkens diesghelijcke
 Die boomen ende vrucht.

Den Middelaer seyt.

O siele uytvercoren
 Nu keert u herte tot hem
 Ontsluyt des herten ooren
 En hoort des Bruydegoms stem
 Hy spreckt tot u van binnen
 O uyt vercoren Bruyt
 De wereltd laet u minnen
 Ende gaet u selven uyt.

Den Bruydegom seyt.

Ick wil dat ghy sult haten
 Alle blijerschap ende ghemack,
 Der Creaturen aflaten

Ende vlien der werelt brack,
 Ende hebt my lief alleyne
 Ick wil u Bruydegom zijn
 Der Menschen trou is cleyne
 Int leste niet dan pijn.

't Hert tot my waerts draghet
 Ick ben van formen schoon
 Mijn moeder is een suyver maghet
 Ick ben eens Coninckx Soon
 Dan meuchdy eeuwelijck leven
 Al in dijns Bruydegoms rijck,
 Met Godt zijn verheven
 Den Enghelen ghelijck.

Wildy der werelt volghen
 Ende soecken aersche jolijs,
 Soo maeckty my verborghen
 En verliest t'schoon Paradijs
 Den wech die is seer enghe
 Die tot den leven leyt
 Die strijt in deuchden strenghe
 Die croone is u bereyt.

Voor u mijn wt vercoren
 Heb ick scherpe wegghen ghegaen
 Door dijsstelen en doornen,
 Moet ghy my volghen saen
 Wilt ghy u niet vermijden
 Wellusten in deser tijt
 Soo siet op s'Bruydegoms lijden
 Oft ghy hem ghelijck zijt.

Om u ben ick neder ghedaelt
 Wt mijnder moghentheynt
 Ick heb u schult betaelt
 Met seer groote bitterheynt
 Weest my ghetrou alleyne
 Ede gaet u selven uyt
 Ghy hebt mijn herte reyne

Ghewont mijn suster ende Bruyt.

Ick ben uyt groeter eeren
 Ghecomen in schanden groot
 Om u vreucht te verweeren
 Gaf ick mijn leven ter doot,
 Ick was der Coninghen Coninck,
 Ende wierdt der menschen knecht
 Al duyster ick aent Cruyce hinck
 Al was ick des hemels licht.

Ick ben Pelgrim gheworden
 Ghecomen uyt mijn Rijck
 Sy wouden my vermoorden
 O lief seer nijdelijck
 Hoe veel heb ick gheleden
 Hoe bitter en oock hoe swaer
 Om u heb ick ghestreden
 O bruyt wel dryendertich Jaer.

Ick was soo seer onblijde
 Doen ick den strijdt bestont
 Dat ick tot dien tijde
 Sweette water ende bloet
 Oock alleene was den man
 Doen ick ten strijde waert ginck
 Minne dede my die wapenen an
 Daer ick mede aent cruyce hinck.

O Siele o seer beminde
 Mijn Bruyt mijn uytvercoren
 Nu volcht my tot int eynde
 Soo ick u gaen te voren,
 Ende laet u niet duncken
 Dat ghy te weeckelijck zijt
 Mijn kelck uyt minnen gedroncken
 En smaectt u niet soo bitterlijck.

En staet na gheender rusten
 Ten is gheen rustens tijt
 My mocht oock rustens lusten

Doen ick ghinck inden strijdt
 Om u allendicheden
 Daer toe was ick bereet
 De Persse heb ick ghetreden
 Met arbeydt swaer en wreet.

Uwen staf laet zijn mijn lijden
 Als ghy vermoeyt zijt
 Merckt doch tot allen tijden
 Met pijn diep ende wijt
 Heb ick om uwe minne
 U swaer cruyce ontfaen
 Als een Lammeken soet van sinne
 Ben ick ter dootd ghegaen.

Om u ben ick gheclommen
 Al op des Cruycen boom
 Daer toe ben ick ghecomen
 O siele o suyver blom
 Om u te gheven te drincken,
 Ende Enghelsche spijs daer by,
 Mijn passie sult ghy ghedincken
 Stelt allen troost op my.

Den middelaer seyt tot de Bruyt.

O Bruyt wilt met hem treuren
 Met hem te lijden kiest
 Als doet tot allen uren
 Die zijn liefste verliest
 Vliecht op dat Cruys met sinnen,
 Daer hy leyt in grooter noot
 O Bruyt om uwer minnen
 Is nu u Bruydegom doot.

De minnende siele seyt tot den Bruydegom.

Ick wil met gantscher herten
 Al met de armen mijn
 Om vanghen met [groter smerten]
 O Jesus Bruydeg[om fijn]
 Mijn herteken ick u [gheve]

O Jesu u liefste aenschijn
 Oft ick sterve oft leve,
 Laet nimmermeer scheyden van my

Den Middelaer seyt tot de siele.

Nu vliecht opt Cruys oot moedich,
 Daer ick aen sterf de doot
 Daer bloeyen de bloemkens vloedich,
 Als vijf schoon Roosen root,
 Doet ghy ghelijck de Bien fijn
 Die suyghen der blommen saet
 Daer sy uyt treckende zijn
 Dat aldersoetste honich-graet.

Hy heeft u meer beminnet
 Dan eenighe moeder haer kindt,
 Zijn bloedt is uyt gherinnet,
 Daer mede hy u suyver kint,
 Als ghy zijt vol misdaden
 Hy en wilt u niet versmaden
 Als ghy begheert ghenade,
 Hy wilt u minnelijck ontfaen.

Den bruydegom seyt.

Ick ben van u vergheten
 Och laes gheheel by na
 Voor u herten deur gheseten,
 Daer ick dick cloppe en slae
 Ende my wert gheweyghert daar
 O alderliefste mijn,
 Te rusten in uwer herten stadt
 Want dat al mijn weelden zijn.

O Siele nu hoort mijn kermen
 Waerom vliet ghy van my
 Laet u doch mijns ontfermen
 Want ick dijn Schepper zy
 Mijn armen zijn ontloken
 Mijn hoofd gheneycht tot u
 Mijn leden zijn om u ghebroken

Comt hier mijn Bruyt en cust my nu.

Een gheestlijck Liedeken: Op de wijze. Meysken vvat heeft u den rocken ghedaen.

O Menschen wat heeft u Christus ghedaen,
 Dat ghy hem niet en wilt kennen
 Hy wil u alsoo vriendelijck ontfaen
 Wt broederlijcker minnen
 Hy wilt u schencken zijn Rijck certeyn,
 Ende maken u alle sijn goet ghemeyn
 O menschen wilt hier op sinnen.

Dat Rijck en is van deser werelt niet,
 Dat ons die Heere wilt gheven
 Al lijdt dat vleesch druck, lijden, verdriet
 Die siele comt daer door int leven,
 Ja wie druck lijden can wel verstaen,
 Hy sal door lijden in vruchden gaen,
 Als Paulus heeft beschreven.

Pharao had vercreghen die macht
 Dat onnoosel bloede te drincken
 Om dat zijt Babilonische Rijck niet en acht
 Dat cortelijck moest versincken,
 Wie volstandich blijven tot inder doot
 Die sal zijn des Bruydegoms ghenoot
 O Menschen wilt hier op dincken.

Alle die Christum volghen naer
 De werelt sal hem haten
 Men vint int Evangelie claer,
 O Menschen wilt die werelt verlaten
 Nu siet ghy mannen wat ghy doet
 Dat ghy niet en stort d'waerachtich bloet
 Ten soude u siele niet baten.

Die ons dit Liedeken eerst werf sanck
 Hy hevet wel ghesonghen
 Hy hevet ghesonghen uyt liefden bedwanck
 In spijt der verraders tonghen,
 Hy bid dat elck zijn beste doet

Soo macht hy comen aen dat eeuwich goedt
Dat ons is toe ghedronghen.

Dient Godt vier uren alle daghe
Dry uren neemt: voetsel t' uwer behaghe,
Slaept seven uren oft cont ghy min
Dan sorcht acht uren om u ghewin,
Twee uren mooght ghy verscherpen den sin
Wilt dus den tijdt smadelijck kiezen
Soo en sult ghy siele noch tijdt verliesen.

Een nieu Liedeken: Op de wijze. Vant Liedeken van Munster.

Adam was een verloren man
Groot leet heeft hy ons gheven an,
Dat claghe ick boven maten,
Verloren heeft hy zijn edelheydt
Daer hy was in gheschapen.

Met Adams vleesch ben ick ghequelt,
Alle mijn natuere is my ontstelt
Adam ghy doet my sterven
Ghy quelt mijnen gheest al totter doodt
Mijn siele wilt ghy bedreven.

De werelt comt met groot ghedranck
Mijn boose natuere raedt my soo lanck
Den vijandt wacht op ramen
Oft hy die ure gheroken condt
Dat hy my mocht beschamen.

Keert weder, keert weder, o edel siel
Ghy hebt verloren dat schoonste prieel
Den hemel met alle zijn lusten
Ghy en comter waerlijck nimmermeer
Het sal u moeten costen.

Het sal u costen vleesch ende bloet,
Al waer de werelt sijn van goude root
Ghy sout moeten bederven
Ende slaen den sondighen Adam doodt
Oft ghy moet ymmers sterven.

Daer voor is Christus leven goet
 T'gheeft die Siele eenen goeden moet,
 Hy is voor ons gestorven
 De eeuwige doot maect hy te niet,
 De helle heeft hy bedorven.

Door Godt worden wy ghetroost
 Van alle onse vijanden sijn wy verlost,
 Men vindt claer beschreven
 Wie gans van herten in Godt gelooff
 Die heeft dat eeuwich leven.

Sijt ghy dan een Kersten man
 Soo neemt een Kersten leven an
 Weest vroom en onverslaghen
 Zijn iock is soet, zijn last is licht
 Hy wil ons helpen draghen.

Weest vrolijck in wederspoet
 Daer toe doet al uwe vijanden goet
 Doet vruchten in uwen daghen
 Ende staet uwen armen broeder by
 Soo sult ghy Gode behaghen.

Aldus heeft Christus ghedaen
 Cont ghy de Schrifture wel verstaen
 In woorden ende oock in leven,
 Doorsiet Christus lustich exempelen aen
 Het sal u wel beweghen.

Gheeft God den Heer prijs en danck
 Die de waerheyt ons maect bekant
 Door sijnen Gheest van boven
 Verleent oock zijn kinderen soet
 Dat sy u eeuwich loven.

Prince wilt Godt dienen soot behoort.
 En blijft altijd aen Christus woort,
 En wilt u daer toe keeren,
 Wat ghy uwen even mensche doet
 Dat doet ghy onsen Heere.
 AMEN.

Een nieu Leysen vanden blijden vvillecom vanden Heere Iesus onsen Salichmaker. Op de wijse: Van seven Dochters saen, >&=c.

JErusalem onspringht
Een nieuwe lof-sangh singht,
Siet uwen Coninck machtich,
Ontfanght hem met ootmoet,
Valt uwen Prins te voet,
Eert u Verlosser crachtich.

O Cherubijn ontdoet
Het Lust hof metter spoet,
Houdt ons niet meer daer buyten:
Op dat wy sonder schroom
Vinden des Levens boom
De poorten wilt ontsluyten.

Godts Enghel uyt den throon
Hoochweerdich, edel schoon
Heeft een nieuw maer doen hooren:
Hoe dat Godts Majesteyt
In een cleyne Cribbe leyt
Als een arm kindt gheboren.

Een hemelsch soet ghesanck
Gheeft dit kindt prijs en danck,
En singht tot sijnder eeren:
Loff zy Godt boven al:
Vrede in het aerdsche dal
Den mensch met goedt begheeren.

Een Steer wt Jacob rijst,
Die haren Schepper prijst,
En treckt wt vremde Landen
Dry wijsen hooch gheacht,
Dry Princen groot van macht,
Elck met haer offerhanden.

Dit edel Kint aenschout
Myrrh' Wierroock ende Gout
Is sterffelijck Godt en Heere:

Maer ghy o Moeder puer
 O wonder van natuer,
 tot U ick my nu keere.

Gheeft u dienaer een deel
 Van Myrrha, dat ick heel
 Den wellust leere versterven:
 Gheeft Wieroock van ghebedt,
 Gheeft Goudt van liefde net,
 Laet my dees deuchden erven.

Nu wil ick gaen verblijdt
 Deur al de wereltd wijdt,
 En ieder mensch verkonden,
 Hoe dat den grooten Godt
 Ghedaelt uyt s'hemels slodt
 In Bethleem wordt ghevonden.

Sa gaet naer Bethleem al,
 En soeckt Godt in den stal
 Hy sal u druck versoeten:
 Sa sa naer Bethleem
 Daer suldy vinden hem,
 Wilt hem met vreuchden groeten

Welcom rijck Godt en groot,
 Welcom cleyn kint en bloot,
 Welcom ons' aller wensche,
 Welcom ons' hoochste goet,
 Welcom ons' hulper soet,
 Welcom o Godt en mensche.

***Den loff van het hoogh vermaert Bethleem eerste woon-plaetse
 IESV. Op de wijze Hierusalem die schoone stadt.***

O Salich Heylich Bethleem,
 Onder duysent uyt verkoren:
 Vereert boven Hierusalem,
 Want Jesus is in u gheboren. Vereert, etc.

O Bethleem cleyn groote stadt,
 Kleyn van begrijp, maer groot van weerden:

Ghy zijt dat alder-eelste vat,
En d'alder rijckste stadt der eerden. Gy zijt, etc.

Verheught u dan o Israel,
Hoe mochtmen u blijder bootschap bringhen,
Tot u soo komt Emanuel,
Wilt uyt der sonden slaep ontspringen, tot u, etc.

O Koninck Christe Prince groot,
Hoe wort ghy hier aldus ghebonden,
In hoy, in stroo in sulcker noot,
In arme doecxkens teer ghewonden. In hoy, etc.

Ghy hebt het firmament gemaect,
Al waer u loven s'hemels gheesten:
Maer nu gheheel bloot ende naeckt
Light ghy in't midden vande beesten. Maer, etc.

Ghy wordt gheboren in een stal,
Niemant bekent inden nacht stille:
Maer d'Enghels singhen over al,
Peys zy den mensch van goeden wille. Maer, etc.

O machtich Godt, o Jesu soet,
Wat liefd' heeft u daer ghetrocken:
Dat ghy aenneemt ons vleesch en bloet.
Om ons tot u alsoo te locken. Dat, etc.

Komt tot dit kint ghy Adams kint,
Hoe kont ghy noch de werelt minnen,
Siet hoe Jesus hem met u bint,
Offert hem heel u hert en sinnen. Siet /etc.

Een nieu Leysen Liedeken, Op de wijze: O mensch, o edel mensch.

O Blijden lieven nacht,
O nacht des levens dagh,
Groot wordt den mensch gheacht,
Die heel in droefheydt lach,
Met reden hy nu mach
Roepen sonder gheclach,
O lieven blijden nacht
O nacht des levens dach.

O mensch gheluckich mensch
 Hier op u ooghen staet
 Om uwe sonden boos
 Comt Godt hier soo versmaet
 Des hemels hooghen staet
 En d'Engelen hy verlaet,
 Die hem met blijden moet
 Dienden vroeck ende laet.

Comt dan o sondich mensch
 Neemt hier exempel aen,
 Ghy die in alle vreught
 Passeert des wereldts baen
 Blijft hier een weynich staen,
 Wilt u des niet misgaen,
 Beraet u sondich mensch,
 Wilt hier een oogh op slaen.

Desen verworpen stal
 Leert u oodtmoedicheyt.
 Dit teer kleyn kindeken
 Thoont u *ghehoorsaemheydt*,
 De Cribbe *lijdtsaemheydt*,
 De doecxkens *reynicheyt*,
 Den Esel en den Os
 Leeren u *dankbaerheydt*.

Dit is het huys der deucht
 Vol van godtvruchtigheyt,
 Hier sal ick u o Heer
 Loven met vlijticheydt:
 Want hier beghint den strijdt
 Van mijn salicheydt,
 Daerom soo moet u zijn,
 Lof Jesus t'alder tijdt.

Een nieu Leysen Liedeken Op de wijze: Alsoo't beghint.

Heden is ons een kindeken gheboren
 Wt verkoren

Van Maria Maghet seer bequaem
 En waer hy niet gheboren
 Wy waren al verloren
Jesus is sijnen naem

Gloria in excelsis schoone
 Wt den throone
 Songhen d'Enghelkens met groot iolijt
 Die Herderkens die songhen
 Die lammerkens die spronghen
 Vreught inde werelt wijt.

Op den achtsten dach wert 'tkindeken besneden
 In sijn teere leden
 Naer die oude wet, t'is openbaer
 Dus wilt hem altijd eeren
 En sijnen lof vermeeren
 Met desen nieuwen jaer.

***Een nieu Gheestelijck Liedeken van de Heilighe Moeder Godts
 Maria. Op de wijze: Het vvas een rijck borghers kint, >=&=c.***

*H*Et was een maghet suyver en net,
 Wt Davidts stadt gheboren,
 Het staet gheschreven inde Wet
 Van Godt was sy verkoren
 Sy was tot allen stonden:
 Suyver van alle sonden:
 Sy is voor waer, en spieghel claer
 Voor u maeghden eerbaer.

Den vijftwintichsten van Meert
 De Maen oudt vijfthien daghen,
 Den Enghel quam met eeren weert
 Tot haer, naer Godts behaghen,
 Doen was verwondert seere
 De edel Maghet teere,
 Als sy daer sagh // het claer ghewagh
 Godts Enghel door den dagh.

Hy sprack haer aen met groot ootmoet

Ave gratia plena.
 Van waer soo comt my dese groet,
 Sprack die Maghet Maria,
 Hy sprack met claer vermonden:
 Ghy hebt gratie gevonden,
 Weest niet vervaert // noch oock beswaert
 Ghy zijt van Godt bewaert.

Ghy sult ontfanghen eenen Soon
 Die ghy sult *Iesum* noemen;
 Hy sal besitten Davids throon,
 Eeuwelijck sonder roemen.
 Sy sprack; wilt dit bedieden,
 Hoe can't in my gheschieden?
 Gheen man en kent // oft staet gheprent
 In mijn hert ongheschent.

O Maghet en verschrickt u niet,
 Godts cracht sal u bewaeren
 Elisabeth u Nichte siet
 Die is boven haer jaren,
 Sy heeft nu met verlanghen,
 Nochtans een Soon ontfanghen,
 Ghy sult certeyn // zijn Maghet reyn
 En Godts Moeder alleyn.

Als sy dees woorden hadde ghehoort
 Sprack sy met ootmoet seere:
 Laet my gheschieden naer u woort.
 Siet de Dienstmaeght des Heere
 Terstont quam daer seer crachtich
 De Sone Godts waerachtich
 In de fonteyn // suyver en reyn
 Voor ons alle ghemeyn.

***Een nieu Liedeken om terstont op te staen van sonden ende ons
 leven te beteren, Op de wijze: Bereydt u huys terstont, &c.***

BEtert, o Sondaer quaet,
 U leven, ende seden:

Terstont, terstondt, op staet;
 Niet morghen; maer nu heden
 Beyt niet van daegh tot daegh
 De doodt naeck alle uren:
 Godts gramschap komt niet traegh
 Wee! die se moet besueren.

Laet niet ontgaen den tijdt,
 Den tijdt niet om we'er-halen,
 Maeckt u de sonden quijt,
 Uw' schulden wilt betalen:
 Want als het is te laet,
 Dan baet suchten noch kermen;
 De doodt recht henen gaet,
 En weet van gheen ontfermen.

Houdt voor uw' siele wacht:
 Wat reket ghy veel iaeren,
 O dwaes: van desen nacht,
 Mach s'uyt u lichaem varen:
 Houdt op, houdt op, niet meer,
 Wilt sond' op sonden tassen:
 als een' dief komt den Heer,
 Wilt op sijn' komste passen.

Waerom wilt ghy op't eynt
 Uw's levens, eerst wel leven
 En voldoen, soo ghy meynt,
 Voor al u quaedt bedreven,
 De sieckt u dan belet,
 Die't lichaem gheeft gheen' rusten:
 Meynt ghy dat u t'ghebedt
 Oft goedt doen, dan sal lusten.

Houdt sekerlijck, en weet,
 (Godts oordeel is rechtveerdich)
 Die Godt soo langh' vergheet
 Is oock verghetensweerdich
 Dus hebt ghy niet aenveert
 Het goede als t'kost gheschieden.

Als ghy't daer naer begheert,
Mocht het wel van u vlieden.

Siet, Jesus staet en clopt,
Wilt in ghelaten werden;
U ooren niet en stopt,
U hert' laet niet verherden:
Doet op, hy sal in gaen,
En t'savonts met u eten:
Laet hem niet langher staen:
Maer comt hem will'com heeten.

Seght: willecom soete gast:
Comt, Jesus Heer der Heeren:
Ick neme voor my vast
Mijn leven te bekeeren:
Laet heden, laet nu zijn
Den laetsten stondt der sonden:
Laet my van schuldt en pijn
Ten laetsten zijn ontbonden:

***Een nieu laers Liedeken voor den minnelijcken, Heere Iesus Op
de wijze: Also 't begint.***

In Jesus name
Broeders eersame
Stelt u eenpaer:
Nu te beghinnen,
Hem te beminnen,
Al in dit soete nieuwe jaer.
Nu etc.

Hy heeft gheleden
En is besneden,
Dat's openbaer
Wilt u besnijden,
Sonder vermijden,
Al in dit soete, etc.
wilt, etc.

Een herte reene
En anders gheene
Dat sal voorwaer
Winnen alleene
T'kindeken cleene,
Al in dit soete, etc.
winnen, etc.

Sinnelijck sterven
Ghenoechte derven,
Al valt het swaer
Het doet verwerven
D'hemelsche erven,
Al in dit soete, etc.
Het doet, etc.

FINIS

[Waeckt op, waeckt op sonder verbeyden]

WAeckt op, waeckt op sonder verbeyden
 En wilt beschreyen / u sonden al,
 Christus en wilt niet langher beyden
 Met groot-armeyen / hy comen sal,
 Om sententie te gheven / sal die in sonden leven
 De hooverdige moghen wel wesen verschroomt
 Teghen dat den dagh van rekeninghe comt.

Want al de ghene die zijn hooveerdich
 Spreect God sijn weerdich // de verdoemenis snel
 Daerom Christus die is rechtveerdich
 Hy straft volherdich // die hooveerdighe fel,
 De gierige desgelijcxen // moeten derven Gods rijcke
 Hier toe stockt ons den vijant vol spijt
 Want hy s'Menschen salicheyt seer benijft.

Als eenen Leeuw vliecht hy ten inden
 Om ons te verslinden // tot allen ty
 S'Menschen herte can hy verblinden
 En lichtelijck winden // tot hooverdy
 Dat sy van haren goeden Gods armen niet en voeden
 Dus heeft den vijant den rijcken verblindt,
 Dat hy den armen niet meer en kint.

Hoe Christus roept aen allen plecken
 Om ons te wecken // wt de sonden boos,
 Maer Sathan door sijn valsche trecken,
 Leert elck bedecken // sijn ghiericheydt loos,
 Waer wort tot dese stonde // trou of liefde bevonden
 Een ghelooft een Doop leert ons Christus fijn
 Daer moghen nu twintich ghelooven zijn.

Wy volghen al Sathan vol practijcken,
 Ende wy beswijcken // de rechte Leer
 Elck gaet na hoocheyt gapen en kijcken
 Hooveerdich strijcken // na s'werelts eer.
 Met costelijcke habijten // gelijk de Sodomijten
 Nacht en dach sy drincken wijn
 Sy mesten haer al waert een Swijn.

Dat Sodoma en Gomorra versoncken,
 Met vierighe voncken // dat was daerom,
 Dat sy van hooverdije stoncken,
 Sy brasten, sy droncken / als beesten stom,
 Doen Wierp Godt met vergrammen / wt den hemel vierighe vlammen
 En lietse vergaen om hare sont,
 Vijf Steden versoncken tot inden gront.

Wat sietmen nu Steden en Dorpen dalen
 Met wreede talen // soo plaecht ons Godt,
 'T volck gaet nu proncken en pralen,
 'T sy Duytschen oft Walen / al even Sot,
 So wel de arme als de rijcke draget nu al gelijcke
 Alsoo wast oock by Noes tijden gheringe,
 Daerom dat de goede met de quade verghingh'.

T'waer voor den hooveerdigen lustich sterven
 Moesten sy met swerven // afgrijselijck,
 Die met giericheyt ghelt en goedt verwerven
 Sullen naemaels derven // Godts eeuwich Rijck.
 Ghelijk Heydenen op geblasen / altijd na hoocheyt rasen
 Soo zijn sy op d'aertsche goedt versodt
 Haer goudt en silver is haren Godt.

De hooveerdige sotten moghen wel schroomen
 Den dagh sal comen / dat Christus sal,
 De Goddeloose roepen en noemen
 Om te verdoemen // die sondaers al,
 Dan sal den vijant rapen / de Boecken wt de Schapen
 En worpense in de eeuwighe pijn
 Daer niet dan huylen en weenen sal zijn.

Laet varen des Vijants hooverdijen
 Wilt ghiericheydt mijen / soo Christus leert,
 Want de Siele salder om lijen,
 Dat Lichaem met verblijen // aldus brageert,
 Die hem verheft sal ick verneeren,
 Seyt Christus den Heer der Heeren.
 Salich zijne die arme van gheesten vroe,
 Want 't Rijck der Hemelen hoort hen toe

Denckt hoe Christus op t' Veulen d' Ezelinnen
 Quam rijden binnen / Jerusalem
 De Joden als fenijnighe spinnen,
 Met duvelse sinnen / ontvinghen sy hem
 Hy had geen schoone peerde // behangen tot de eerden
 By den rijcken en was hy niet ghelogeert,
 Met schamele sondaers hy verkeert.

Als Christus ter Tafelen was gheseten
 Tot Symons gheren / de Melaetsche vroet
 Magdalena heeft haer sonden becreten,
 Ootmoedich ghebeden // den Heere te voet
 Al wast een swaer sondaresse / sy creech vergiffenisse
 Magdalena wert van haer sonden verlost
 Dits voor den sondaer eenen schoonen troost.

Als Petrus stondt by den viere gloedich
 Sach Jesum bloedich // hy versaecte den Heer
 Hy beschreyde zijn sonden over-vloedich,
 Christus ootmoedich // vergafse hem weer
 Centurius een Hooftmanne / en t' Vrouwen van Canane
 Sy aenbaden den Heere sonder discoort,
 Heeftse Christus niet al ghetroost en verhoort.

Ghy sondaers wilt al tot Christus loopen
 Wilt niet wanhopen // u salicheyt spoort
 Zijn ghenade staet altijt voor ons open
 Die hem aenroepen sal worden verhoort,
 Ic en *ben* niet gecomen om de sondaers te verdomen
 (Spreeckt Christus) maer te soecken ras,
 Het Schaepken dat verloren was.

Den Princelijcken Godt vercoren.
 Laet niemant verloren / die aen hem gheloof
 Dronckaerts, hoereerdere schout sulck orbooren,
 Sy stoppen haer ooren / blijven verdooft
 Sy seggen even smadich / de Heere is genadich
 En op dat woordt sondighen sy
 Den wech des levens gaen sy voorby

Daerom wilt met David u sonden af wasschen

U selven spoeyen tot soberheyt
 En wilt niet gulsich suypen oft brassen
 Uwen noodtdruft passen / tot salicheyt
 d' Overschoot sult ghy besteden / aen Christus arme leden
 Al waren u sonden soo root als bloet
 Godt salse u vergheven valt hem te voet.

***Een nieu Gheestelijck Liedeken: Op de wijse: Het vvas een loden
 Dochter.***

BRoeders al zijn u goeden cleene,
 Zijt daerom niet vervaert
 Troost u in Godt alleene
 Want daer en is anders gheene,
 Die siele ende lijf bewaert

Die haer tot giericheyt keeren
 Sy doen afgodery
 Niemand en mach twee Heeren
 (Seyt Christus) dienen noch eeren,
 Die malcanderen zijn party.

Worpt in Godt al u sorghen
 Hy sal u (seyt David) voorsien
 Soeckt heden niet voor morghen,
 Wilt ons den Heer niet borghen.
 Wy en zijn niet versekert van dien.

De Voghels wilt dit aenmercken
 Van de locht minst ende meest,
 Sy en saeyen, maeyen, of wercken
 Godt voetse en salse stercken,
 Waer voor zijt ghy dan bevreest,

Ghy Christelijcke sinnen
 Merckt aen de Lelien reyn
 Sy en weven noch en spinnen
 In Salomons throon binnen
 En was noyt haers ghelijcke certeyn.

Och menschen ghy moet dit weten
 Als zijt ghy heden schoon ende ranck

De doot heeft u haest verbeten
 En onder de voeten ghesmeten
 Want den mensch is broosch en cranck.

O menschen broosch als scherven
 Wat mach u baten dat
 Ghy krijcht al s' werelts erven
 Als ghy laet u Siele bederven
 Ende verliest des Hemels schat.

Int Euangelie puere
 Staet van eenen rijcken Baroen
 Die had sulcken avonture
 Dat hy meerderde zijn schuere,
 Soude hy sijn vruchten in doen.

Aensiende al sijn Tresooren
 Savonts als hy te bedde lach
 Hy sprack: O Siele vercoren,
 Wilt nu vreucht oorboren,
 Want ghy hebt al datmen hebben mach.

Godts stede en heeft hy niet ghepresen
 De Heere sprack: Och armen dwaes
 U Siele sal in desen
 Nacht van u ghenomen wesen
 Voor dit tijdelijck solaes.

De doot die is ghecomen,
 En inden selven nacht,
 En heeft sijn Siele wech ghenomen,
 Wat baet hem sijn rijckdommen,
 Och menschen en sijt soo niet onbedacht.

Oorlof ghy broosche vaten
 Ghy menschen arm' ende rijck
 Wy moetent hier al laten
 Hoe hooghe wy sijn van staten
 Verlaet toch alle valsche practijck.

***Een nieu Liedeken, Op de wijse: Ick vvilde dat ik vvaer een vvilde
 vvitte Svvaen.***

WAeckt ende bidt, broeders al ghemeyne
 Rijst wt den slaep der sonden groot en cleyne
 Den dagh des Heeren naeckt
 Laet varen de boose sonden onreyne
 Eer u de doot gheraekt.

Wilt u bereyden, t' is meer dan tijt
 Den Sone des menschen sal comen seer subijt
 Als een dief inder nacht
 Dan en is daer (eylacen) gheen respijt,
 Dus zijt nu wel bedacht.

Bereyt uwe Lampen met Olie saen,
 Om Christum uwen bruydegom te gemoet te gaen
 Als reyne Maeghden, vroet,
 Hy sal uwe wonden met sijnen bloede dwaen
 Want hy is alsoo goet.

Wy en weten noch ure noch termijn
 Wanneer de toe comst des Menschen soen sal sijn
 Hierom bidt en waecht.
 Hy sal u ontfanghen met blijden aenschijn
 Want hy in liefden blaect.

Welsalich is hy die waecht ende bidt
 En d'oordeel des Heeren nimmermeer en vergidt
 Daer wy al moeten staen
 Och lacen hoe weynich over peystmen dit
 Om loon van werck t'ontfaen.

Ter middernacht wordt eenen roep ghehoort
 Comt doot en levende ten oordel al voort
 Een vreesselijck Trompet
 O menschen die in sonden versmoort
 Ghy weynich hier op let.

Den Sone des Menschen dan comen sal
 En eerlijck verschijnen op dat aertsche dal
 Om te loonen goet en quaet,
 Dan sullen de roofte hebben haren val
 Alle leetschap is dan te laet.

Jeghelijck neem des Heren Gheboden waer,

Op dat hy ten ioncxsten daghe sonder vaer
 Als een vroom Campioen
 Mach blijven staen voor d'aensicht claer
 Laet ons dit wel bevroen.

Daerom laet ons Christus loven al
 Om een te wesen van sijn liefste ghetal
 Ons roepen aen hoort
 Bewaert ons voor dat helsche gheschal
 Met u edel woort.

Want menschen leven is swacker dan een Riet
 En sonder u (O Heer) en moghen wy niet
 Wy zijn teer ende broos,
 Den vijant soeckt ons te brenghen in 't verdriet,
 Met sijn valsche vonden loos.

Laet ons dan wesen wijsselijck bedacht
 En nemen in tijts op s'Heeren woorden acht,
 Ende en sondighen niet meer
 Och Heere plant in ons cracht
 Dat bid ick u mijn Godt mijn Heer.

Neemt in danck mijn cleyn vermaen
 D'welck ick wt liefden nu heb ghedaen
 Treckt aen u Bruyloft cleydt
 Oft anders salt u grootelijcks schaen
 Aen uwe salicheydt.

Dit Liedeken gaet Op de wijze: Den fiere Nachtegale.

OCh light ghy nu en slaept
 O levenden Godt Sone
 Och light ghy nu en slaept,
 Hier boven inden Throone
 Staet op en weest bereyt,
 En wilt doch tot my comen
 Thoont ons u Goddelijckheyd
 U Godtheydt is soo schoone.

Wie cloopt daer aen den muer
 Om mijn ghenadichede

De doodt wordt my soo suer
 Eer ick mocht maken vrede
 Den thoren was soo groot
 Hy dede den Hemel sluyten
 Leert lijden totter doot
 Oft ghy moet blijven buyten.

O Jesus lieve Heer
 Hoe sal ick by u gheraken
 Dat leven lust my soo seer
 Ick en can gheen lijden smaken
 Het dunckt my swaer arbeyt
 Om troost ben ick ghecomen. Thoont.

Ghy meynt dat ick ben slapen
 Ende dat ick u niet en dinne
 Ghy moet u selven laten
 Ende lijden door de minne
 Ick moeste soo veel lijden
 Soud ick hemelrijck ontsluyten
 In lijden moet ghy verblijden. Oft ghy

Jesus beminden Heere
 Hoe moecht u sterven lusten,
 Dat cruys woech u soo seere
 En ghy en mocht niet rusten,
 Om onser salicheydt schoon,
 Droecht ghy een doorne Croone. Thoont.

Al stont ghy daer tot morghen
 Soo en mocht ghy niet versinnen
 Want t'is voor u verborghen
 Hoe dat my dwanck de minne,
 Dat ghy soudt zijn ontlast
 Ende Hemelrijck ontsluyten
 Dus moet ghy lijden vast. Oft ghy.

Ick sien den lichten dach
 Al door die wolcken dringhen
 Ick sie dat niemant en mach
 Den wille Godts volbringhen

Hy en hebbe verduldicheyt
En lijde hoe dat come. Thoont.

Ghy meynt met alder lost
Des vleeschs tot my te gheraken,
Het heeft my meer ghecost,
Dat Hemelrijck te smaken,
Druck lijden ende seer
Doet dat Hemelrijck ontsluyten. Oft ghy.

Och liefste die ick weet,
Die woont in Hemelrijcke,
Ick ben nu bereet
Om te lijden blijdelijcke
Pijne, druck, ende leet
Op dat ick heb ten loone. Thoont.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijze: Een Ridder en een Meysken ionck.

EEn goedt Man hadde een dochterken,
Die had hy wtvercoren
Sy en wou hem niet ghehoorsaem zijn
Des hadde hy grooten thoren.

Dat was Godt den Vader wijs
En s'menschen Siele seer schoone
Die setten hy in 't Paradijs
Den Coninck vanden throone.

Maar den boosen vijandt quaet
Die hadde dit herde noode
En gaf de Siele dien raet
Dat sy brack t'Ghebodt van Gode.

Als Godt den Heere dat vernam
Dat alsoo was ghevaren
Gheen mensch ten hemel in en quam
Wel in vijf duysent Jaren.

Den Sone Godts sprack: O Vader mijn,
Ick heb soo grooten verlanghen,
Al om de Siele van mijn Susterkijn
Die den vijant heeft ghevanghen.

Den Vader sprack: O Sone fijn,
 Wilt ghy daer na gaen talen:
 Soo sult ghy lijden druck en pijn
 In alsoo grooter qualen.

O Vader ick ben daer toe bereyt
 Sprack hy wt rechter minnen
 Ick wil gaen lijden druck en leyt
 Mach ickse weder winnen.

Te Nazareth hy eerst binnen quam,
 Daer woonden een Maghet ghepresen
 Zijn herberch hy eerst by haer nam
 Lof moet haer altijd wesen.

Van daer trock hy te Bethleem claer
 En in Egypten mede
 Hy sochtse dry en dertich Jaer
 Ontrent Jerusalem de stede.

Maer hy en vont de Siele niet
 Des was hy seer in d'ooghen
 Hy sochtse in soo grooten verdriet,
 Met seer weenende ooghen.

Hy was soo seer met druck bevaen,
 Hy dacht wt rechter trouwen,
 Ick wil op den Berch van Calvarien gaen
 Oft ickse daer mocht aenschouwen.

Als hy op den Berch van Calvarien quam
 Ende heeftse daer niet vonden
 Des Cruycen Boom dat hy op clam
 Tot dien selven stonden.

Doen riep hy met luyder stemmen overluyt
 Oft sy hem kennen mochte
 Sijn Suster en zijn lieve Bruyt,
 Die hy soo droevich sochte.

Och Suster, lieve Susterkijn
 Mijn wtvercoren Vriendinne
 Hoe mach dat comen, hoe macht zijn,
 Dat ick u niet en vinde.

Als hy aldus luyde riep,
 Dus overluyde seere
 Ontspronck zij daer sy lach en sliep
 Ende sprack: O Broeder, och Heere.

Wat soo is den wille van dy
 Beminde Broeder vercoren
 Niemandt en mach dogh helpen my
 Ick moet blijven verloren.

Doen sprack hy: Lieve Susterkijn
 Wilt toch met vreuchden leven
 Hemel en aerde die sijn mijn
 die wil ick voor u gheven.

O lieve Broeder ick segghe dy
 Ick ben in sulck ghetoghen
 Al gaeft ghy hemel en aerde voor my
 Ghy en soudt my niet helpen moghen.

Och Broeder alsoo ben ick beswaert,
 Men mach het niet beschrijven
 Treckt weder tot uwen Vader waert
 Ick moet verloren blijven.

Hy sprack: Suster dat doet my wee
 Maer hoort na mijn verclaren
 Al soud' ick voor u sterven mee
 Soo moet ghy doch met my varen.

Och Broeder ick ben in sulcken noot
 Ende oock in sulcken lijden
 Ten sy dat ghy voor my sterft de doot
 Soo en mach ick niet verblijden.

Och suster soo wil ick 't dan bestaen
 Sprack hy met stemme schoon,
 O Vader het is nu al voldaan,
 Ontfanght ons inden Throone.

Aldus soo is de siele verlost,
 Van Christum onsen Heere,
 T'heeft hem sijn heylich bloedt ghekost
 Lof sy hem immermeere.

Een nieu stichtelijck ende exemplaerlick Liedeken vande verganckelijckheyde des Wereltes vreucht.

AEnhoort gheclaech o bloeyende jeucht,
Die u vermaect in ydele vreucht,
En spieghelt u vry
Neemt exempel aen my
Ter wijlen dat ghy meucht.

Ick heb wel eer ghetriumpheert,
Wellust des vleesch altijd begheert
Met een vrolijck jolijt
Na des wereldts tijt
d'Welck haest verkeert.

Danssen ende spelen heb ick ghesocht,
Mijnen tijt met ydelheydt over-ghebrocht
Het is my nu leet
Godt is diet weet
Waer ick om docht.

Bancketteren en vrolijck te zijn
Lieflijck t'aenschouwen mijns liefs aenschijn,
Dat was voorwaer,
Mijn vreucht eerbaer,
Mijn Medecijn.

Maer t'is eylacen nu seer verkeert
Ick die de wereldt dus hebbe gheeert
Vinde my nu in noodt
Door de wreede doot
Die my turbeert.

In mijnen fleur word ick ghepluckt,
Ghelijk een Roose die ontluckt,
De wijl sy staet,
En bloeyt seer delicaet
Wordt af gheruckt.

Wat ick aenschouwe t'is my pijn
Dat my wel eer vreucht plach te sijn,
Dus ben ick ontriefte
Maer alst Godt belieft

Dan salt anders zijn.

Het is een quaet fundament daer hy op bout
 Die hem op aertsche vreuchden betrouwt,
 Want die felle doot,
 Spaert cleyn noch groot
 Jonck noch out.

Hercules soo seer vermaert,
 Sloech slanghen en draecken metter vaert
 Door zijn groote cracht
 Te niet ghebracht
 En is niet ghespaert.

Origenes den rijcken dees werelts wijt
 Salomon in wijsheyt onbevrijt
 Sy zijn alle gheveldt
 Door des doodts gheweldt
 In corter tijt.

Hector van Troyen seer vaillant
 Achilles den vroomsten van Griecken lant
 Sy zijn alle vergaen
 Met Helena schoon ghedaen
 en Paris seer playsant.

Die niet beweecht en is als een steen
 Ick sie een exempel al in't ghemeen
 Wantmen niemant en vant,
 Die de doot verwant,
 Dan Godt alleen.

O doot, o doot, breckt u proposit
 Dat ick van druck mach worden verlost
 Tot Godt den Heer
 Neem ick mijnen keer
 Hy is mijnen troost

Adieu, Adieu, druck en fantasy
 O Princelijcke ieucht ghedenckt dit vry
 Want een Roose die bloeyt
 Wort haest ghesnoeyt
 Als ghy siet aen my.

***Een nieu Gheestelijck Liedeken, Op de wijze: Och Menschen
aenmerckt dat leven dijne .***

OCh wilt aenmercken ghy weeldiche herten
U crancke nature die sterffelijck is,
En doet ghy niet het sal u smerten
Als comt de doodt die vreesselijck is
Hierom soo wilt u spoeyen
Die werelt te verfoeyen
Ick leert u als den wijse Man doet
Wat bat al // als ick sterven moet.

Sterven moeten wy arm en rijcke,
Wat willen wy ons vermeten dan
De pijn der hellen sal dueren eeuwelijcke,
Hy is wijs die dit bevroeden can
Want danssen ende springhen
Het zijn al vergaende dinghen,
De doodt neemt doch ons leven soet
Wat batet al // als ick sterven moet,

Bereydt u huys in corter stonden
Oft de doodt sal u den wech onder gaen
Och weerde menschen die sterven in sonden
Die sullen dan loon na werck ontfaen
Als de ooghen sullen verkeeren,
En t'hert u sal faelgeeren,
Waer blijft dan t'gheselschap en d'aertsche goet
Wat batet al // als ick sterven moet,

Al zijt ghy beswaert met fantasijen
Al zijt ghy nu bevreest al voor de doot
Wilt ghy voordaen gaen vrolijck strijen,
Godt sal u helpen wt alder noot
Aldus leert de werelt haten
En wilt de sonden laten
De Doodt cost ons doch vleesch en bloet
Wat batet al // als ick sterven moet,

Adrieu prieel van wellusten,
Bedrieghelijcke werelt en cort solaes

Ick wil in Godt gaen soecken mijn rusten,
 Ick moet doch eens worden der wormen aes,
 Wat sal my profiteren
 Hoveren ende bancketeren
 Als de dootd comt snel ende onbehoet
 Wat batet al // als ick sterven moet:

Waer zijnse die pleghen te triumpheren,
 Sy zijn ghepasseert, men sietse nu niet
 Wat willen wy dan ghenuchte hanteren
 In 't eynde en ist anders niet dan vedriet.
 Dus laet ons gaen beghinnen
 Ons selven te verwinnen
 Want de dootd comt ras / op den staenden voet,
 Wat batet al // als ick sterven moet:

Laet ons nu Princelijck leeren sterven
 Beschreyende met tranen ons misdaet
 En vreesen den Heer, wy en sullen niet bederven
 En dienen Godt elck in sijnen staet
 Want waer wy ons toe keeren
 Schrifture salt ons leeren
 Dat teghen de doode en is schilt noch boet
 Wat batet al // als ick sterven moet.

Een nieu Liedeken, Op de wijze: Alle mijn ionck leven.

VERblijt u wtvercoren
 Een kint is ons gheboren,
 Een Sone is ons (wilt hooren)
 Ghegeven wt s'Hemels tent
 Jolijt wilt nu besporen
 Ons misdaet hy gaet smooren
 Want hy sal verstooren
 Dat oude helsche Serpent
 Dat ons door't bedroch heeft gheschent
 En bracht ons gaer / in torment swaer.
 Looft Godt in't nieuwe Jaer.

Adam en Eva eerst in't leven

Braken Godts Ghebodt verheven
 Door den boosen raet
 Van d'oude Slanghe quaet,
 Doen leerden sy in sneven
 Wt den Paradijs ghedreven
 Alsoo gheschreven staet
 De schrifture wel aenvaet
 Maer nu comt ons troost, ons Advocate
 By zijnen Vader ons toe-verlaet aldaer,
 Looft Godt in't nieuwe Jaer.

t'Belofde saet wilt niet versmaden
 Maer bidt hem om ghenade
 Al eer het valt te spade
 Dus doet doch zijn bevel,
 Hy heeft al ons misdaden,
 Op zijn schouderen gheladen
 Verlost ons vanden quaden,
 Hy heet Emanuel,
 Hy sal verstooren duyvel, doodt, en hel
 Hy sal ons verlossen wel voorwaer
 Looft Godt in 't nieuwe Jaer.

Tot Bethleem hooch ghespresen
 Moest Jesus gheboren wesen,
 Alsoo wy claerlijck lesen
 In de Propheten vroet,
 Bethleem en wilt niet vreesen,
 Minst en zijt ghy niet in desen
 Landen Juda hooch gheresen.
 Quam daer / in't openbaer / metter spoet
 Vergoot zijn bloet / voor ons seer claer,
 Looft Godt in't nieuwe Jaer.

PRINCE

Prince bemint willet kindt aenbeden,
 Het is voor ons besneden
 Jesus gheheeten mede

Op den achtsten dagh minioot
 Al naer der Jodtsche zeden
 Dat sy die Wet voldeden
 Om ons te brenghen in vreden,
 Die waren totter doot
 Verwesen bloot / door 't Serpent snoot
 Dat Kindt seer groot // salveert ons alle gaer
 Looft Godt in 't nieuwe Jaer.

Dit Liedeke is vanden soeten Naem van de vveerdige heylige maghet Maria. Ende gaet op de vvijsse: Met vreuchden vvillen vvy singhen.

GHy Mannen ende Vrouwen
 Die in de werelt zijt
 Wilt ghy u siele behouwen
 Ende beteren uwen tijdt.
 Wilt ghy den vijandt mincken
 Die ons altijdt volcht na
 Hebt altijdt in u ghedincken
 Den Naem van Maria.

Maria is soo soete
 Ende soo wel ghenaemt
 Datse die Enghelen groeten
 Alsoo haer wel betaemt
 Het is een Coninghinne
 Die Godt zijn boodtschap sont
 Vol gratien ende vol minnen
 Maria is sy ghenoeemt.

Des Heylighen Kersnachte
 Wilde hy gheboren zijn
 Van haer die op brachte
 Den Hemelschen Doctrijn,
 Sonder wee of smerte
 In Maechedelijcker vreucht
 Nu loven wy met herten
 Maria die suyver jeucht.

By des Enghels salute
 Datse Jesus ontfinck
 Werdt den vijandt te bute
 Van ons die bevinck,
 Met sont hem Godt den Vader
 Al in Marien lijf
 Wij dancken allegader,
 Marien dat reyne Wijf:

De neghen Enghelen Chooren
 De salighe Serafijn
 Altoos sonder verstooren
 Loven met herten fijn,
 Den soeten suyver name,
 Die elck met herten dient
 Die Godt wel is bequame
 Maria des menschen vrient.

Maria is de vlamme
 Diet Paradijs verlicht,
 Maria sonder blame,
 Vol gratien is ghesticht
 Sy is seer goedertieren
 Van gratien dat is certeyn
 Met lof willen wy vercierren
 Maria al ghemeyn.

Soo wie in dit leven
 Marien eere doet
 Sy en sal hem niet begheven
 Al ist dat hy misdoet
 Gratie sal hy vercrijghen
 Als dede Theopheus
 Hy en wil den Lof niet swijghen
 Marien de moeder Jesus.

Die can Marien eeren
 En dienen met herten gheheel,
 Sy sal hem impetreren
 Van gratien sulck ghedeel

Dat hy niet en sou moghen
 Verdoemt zijn na sijn doot
 Nu laet ons allen loven
 Maria wy hebben noot.

Maria draecht de Croone,
 Naest Jesus haer liefste kindt
 Sy salt hem waerlijck loonen
 Diese met herten mindt,
 Nu bidden wy alle ghemeene
 Maria die suyver ieucht,
 Dat sy ons verleene
 Haer gratie ende haer deucht.

Gloria in Excelsis Deo >=& in terra pax hominibus, >=&c.

GLorie sy Godt inden hoochsten
 Ende inder aerden vrede den menschen
 Die van goeden wille zijn
 Wy loven u wy ghebenedijen u,
 Wy aen bidden u, ende wy prijsen u,
 Wy dancken u om u groote glorien,
 Heere Godt Coninc der hemelen Godt des vaders
 Ghy zijt almachtich.

Heere ghy sijt een eenich geboren sone Jesu Christe
 Heere Godt, dat Lam Gods Sone des Vaders,
 Die af neemt de sonden des werelts
 Ontfermt u onser
 Die af neemt de sonden des werelts
 Ontfanght al ons bidden,
 Die daer sidt aen de recht handt des Vaders,
 Ontfermt u onser.

Want ghy sijt alleen Heylich
 Ghy sijt alleen Heylich,
 Ghy sijt alleen den alderhoochsten Jesu Christe
 Met den heylighen Gheest inde glorie Godts des Vaders waerachtig. Amen.

Een Lof-sanck op den Heylighen Paeschdach.

CHristus is op-gheresen
 Van alle Martelien ghepresen
 Dus willen wy allegader vrolijck sijn
 Christus sal onsen trooster zyn. Kyrie eleyson.

Al sijn wy Godts ghevangen
 Na Christus is ons verlanghen
 Dat Cruys dat moeten wy draghen,
 Willen wy Christus behaghen. Kyrie eleyson.

Christus heeft gheleden
 Hy heeft voor ons ghestreden
 Den vijandt is verwonnen
 De doot heeft hy verslonnen. Kyrie eleyson.

Christus neder ghesteghen
 Hy heeft de victory vercreghen
 Hy is ons allen Medecijn
 Christus is onsen versoender fijn. Kyrie eleyson.

Christus is nu verresen
 Daerom willen wy vrolijck wesen
 De doot heeft verloren haren naem
 Christus is ons verlosser saen. Kyrie eleyson.

Een nieu Gheestelijck Mey-liedeken.

DEn lieffelijcken Mey Christus playsant,
 Vol alre deuchden groene
 Is door den heylighen Gheest als nu gheplant
 In alle gheloovighe tonghen
 Die tot desen Meyboom schrijt
 Wort van alle sonden quijt.
 Sijn deucht ende alle sijn leven
 Wilt hem Christus minnelijck gheven.

Het vriesen, het sneeuwen is nu al ghedaen
 Den winter en can ons niet dwinghen
 De Wet des ouden Testaments is als nu vergaen
 De liefde moetet al volbringhen
 Die vast aen Christus cleeft
 Ende lief sijnen Broeder heeft

Als sy-selven, naer Paulus leeren
Die volbrenght de Wet des Heeren.

De Voghelkens singhen op dat groene hout,
Soo vrolijck onbedwonghen,
Dat sijn die Enghelkens menich fout
Ende alle gheloovighe Tonghen
Dese singhen glorie fijn
Moet Christus inde Hemelen sijn
Peys Mannen ende Vrouwen
Die op sijn Woordt betrouwen.

Den Meyboom Christus ieuchdelijck bloeyt
Met deuchden menigherhande,
Hy heeft ons met den dauwe besproeyt,
Sijn bloedt tot eenen onderpande
Comt alle die belast sijt ende slaeft
Tot my seyt hy, ghy wort gelaeft
Ick sal u ontladen van sonden,
Mijn iock is licht bevonden.

Sijn Goddelijck Woort is een ghebloeyet Rijs
Daer wy naer moeten heeten,
D'welck is beseghelt naer Godts advijs
Met Christus bloedich sweeten
Hy heeft den Helschen vijant groot
Die sonde en d'eeuwighe doodt
Verwonnen t'allen daghen
Ende allen onsen last ghedraghen.

Comt ter Fontyenen die soo overvloedich staet
Wilt vanden water drincken,
Het welck tot in dat eeuwich leven gaet
Christus wilt ons minnelijck schincken,
Want daer vloeyt wt Christus buyck
Levende water tot onsen ghebruyck
Den Heylighen Gheest eersame,
Schenckt hy ons om niet, t'onser vrame.

Ghelooft sy den Meyboom victorieus
Die ons Godt schanck wt minnen.

Wt den gheslachte Juda coragieus,
 Een Leeuw niet om verwinnen
 Christus den eeuwighen Mey,
 Die maectt alle herten bly,
 Met sijnen Gheest ieuchdich
 Die hem soecken vreuchdich.

PRINCE

O Prince Jesus, Meyboom ghebenedijt
 Ghy sijt seer soet van roken
 Omfanght ons in u armen wijt
 Aen't Cruyce voor ons ontploken,
 Ghy sijt onsen troosten allen ons vreucht,
 Alleenlijcken by uwer deucht
 Soo worden wy deelachtich
 In uws Vaders Rijcke waerachtich.

Een nieu Gheestelijck liedeken.

EEn goedt nieu Liedt al van beghin
 Dat sal ick gaen verclaren
 Van eenen Vader des Huysghesin
 Soo ons Lucas doet openbaren,
 Twee Sonen heeft hy behouwen
 Den oudtsten diende hem van passe wel
 Den ioncksten viel hem seer rebel,
 Alsoo men mocht aenschouwen

Hy sprack o Vader weest dies wel vroet
 Wilt my nu over gheven
 Dats alle mijn Patrimoni goet
 Van dat my is ghebleven,
 Gheeft my dat sonder claghen
 T'welck den Vader heeft ghedaen,
 Om dat hy soude Pelgrimagie gaen
 Ende sy selven wijselijck draghen.

Doen hy dit ghelt oock had ontfaen,
 Alsoomen mocht aenschouwen
 Heeft hy dat gelt terstond verdaen
 Al met die schoone Vrouwen,

Doen hy sijn ghelt was quijte
 Doen trocken sy hem sijn cleeren uyt
 En lieten hem loopen als een schavuyt
 Seer pover van habijte.

Daer na quam eenen dieren tijdt
 Dat hy met grooter pijnen
 Moeste gaen eten des seker sijt
 Den draf al met de Swijnen,
 Hy sprack met weenende ooghen.
 Wil ick weder tot mijnen Vader gaen
 Oft hy my wilt in ghenaden ontfaen
 Oodtmoedicheydt betooghen.

Seer haestelijck daer na met dien,
 Ghinck hy die reyse aenveerden
 Voor sijnen Vader sijn sonden belien
 Ende viel voor hem ter aerden,
 Hy sprack: O Vader ghepresen,
 Ick heb teghen Godt en u soo veel misdaen
 Wilt my als een Huerlinck ontfaen
 Ick en ben niet weert uwen Sone te wesen.

Doen den Vader dat verstont,
 Ghinck hy sijnen Sone ontfermen
 Hy custe hem daer voor sijnen mont,
 Ende nam hem in beyde sijnen armen
 Hy riep ten selven tijden
 Mijn Sone die langhe verloren was
 Is nu ghevonden op dit pas,
 Wilt u met my verblijden.

Langht mijnen Sone dat beste habijt
 Mijn vrienden wil ick doen nooden
 Haelt sijn broeder met jolijt,
 Men beste Calf wil ick doen dooden
 Hy sprack ten selven stonden
 Mijn verloren Sone heb ick ghewacht
 D'welck was dat Menschelijck gheslacht
 Dat Christus heeft ghevonden.

Den oudsten Sone hoort mijn vermaen
 Ghinck tot sijnen Vader ghewaghen
 Voor my ick ben u onderdaen
 En hebt ghy noyt Boeck gheslaghen
 Doen sprack den Vader ghepresen
 Van mijnen goede en hebt ghy gheen noot
 Maer uwen Broeder die was doot,
 Die is nu verresen.

Al die met sonden sijt belaan
 En wilt doch niet wanhopen,
 Wilt tot Godt den Vader gaen
 Sijn gratie staet altijd open
 En wilt u sonden bekermen,
 Ende laet u sonde wesen leet,
 Want Godt is altijd bereet
 Om den sondaer te ontfermen.

***Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijze: Te Bruynsvijck
 staet een hooch huys.***

Hoot al te samen bidt ende waeckt
 Want wy nae Godts beelde sijn ghemaect
 En wilt op heffen u ooghen
 Want nu den dagh des Heeren naeckt
 Dien druck moeten wy ghedooghen.

Het volck sal teghen malcanderen op staen,
 Den Vader sal sijn kindt af gaen
 En t'kint den Vader versteken
 Ghelijck voor de Diluvie elck was belaan
 Vol boosheydt en vol ghebreken.

Als de boosheydt menich fout
 (Seyde Christus) sal hebben in ionck ende out
 De overhandt ghenomen,
 De liefde wordt in veel herten cout,
 Merckt oft dit nu is volcomen.

Wat doen wy al om d'aertsche goet,
 Dat in de wereltd verrotten moet

Oft dat die Motten sullen eten
 Dat ons een dief mach stelen metter spoet
 Daer wy Godts liefde mede vergheten

Christus ghinck voor ons tot in die doot
 Waer helpen wy malcanderen ter noot,
 Al hooren wy Christus leden kermen,
 Daer en is compassie in cleyn noch groot,
 Elck sluyt sijn borse voor den armen.

Noch seyt hy vanden hoochsten snel
 Tot de minste toe ist al rebel,
 Om deucht doen en wil hem niemant booghen,
 Ja Godt seyt, daer en doet niet een wel,
 Sy worden al van my ghebooghen.

Wat dobbelen, tuysschen wat overdaet
 Wat hooverdy is nu in elcken staet
 In spijs, en dranck, en oock in cleeren
 Soo wtwendich dat het volck nu gaet,
 Men kendt nau schamel lieden uyt Heeren:

Hoe moghen wy dus zijn verblind
 Dat wy Godts liefde soo excellent
 Om d'aertsche saken laten varen
 Die ons niet en brenghen dan torment
 En met die eeuwighe doot beswaren.

Wat mach den mensche baten dat
 Hy krijcht (seyt Christus) al swerelts schat
 Als hy zijn Siele laet bederven,
 Al waert dat ghy duysent werelden hadt
 Ten helpt al niet als ghy moet sterven.

Waer is Antiochus, waer mach hy sijn
 Holofernes en Aelxander fijn:
 Die eens de werelt al verwonnen,
 Wat hebben sy daer af op dit termijn
 Vercregghen, dan een handt vol Sonnen.

Dies nu de werelt soo *Sint Jan* raet,
 Ende alle wereltdlijcke saecken haet
 Daer en leydt niet in dan hooverdije

Haet en nijt, en ghiericheyt versmaet,
En alle oncuysche boeverije.

Dus wilt u neerstelijcken spoen,
De leden Christus bijstandt te doen,
Wt liefden die handt toe steken,
Van spijsse en dranck, van cleeren en schoen
Waer af dat sy sijn in ghebreken.

Een nieu Gheestelijck Liedeken Op de wijze: Vanden Leeraer op den Tinnen.

*H*Oe luyde riep de Siele
Tot Godt van binnen
O Heer almachtich Vader goet
Wat sal ick gaen beghinnen,
Dat Lichaem beswaert dat herte mijn,
O Heere wilt mijns ghenadich zijn
Dat vleesch wilt my verwinnen.

Als het lichaem,
De Siele dus hoorde claghen,
Sy sprack: O edel Siele mijn
Waerom wilt ghy u versaghen
Schout des boosen vijandts raet,
Ende laet dese valsche werelt quaet,
Ghy sult Gode wel behaghen.

Die siele sprack /

Ick soudt gheerne volbrenghen
Maer ghy: O valsch lichaem mijn
En willes niet ghehinghen
Natuere en ghy doet my pijn
Nochtans soo moet ghestreden zijn,
Ick en can u niet bedwinghen.

Dat Lichaem sprack

O Siele den Heere der Heeren
Heeft u gheven Siel en Lijf
Om dat ghy my soude leeren
Godt heeft u ghegheven reden en sin,
Om my die tot quaedt gheneghen bin,

Dat ghy my sout regeeren.

Die Siele sprack:

Wilt ghy my eeuwelijck dueren
 Moet ghy met my de handt aenslaen
 En soo leven wy sonder treuren,
 Anders als Godt ten Oordeel sal staen
 Een iegelijck na sijn wercken loon ontfaen
 Soo soudent wy't beyde besueren.

Dat Lichaem sprack:

Als ghy dat weet te voren,
 Soo wie sy-selven al willens wont
 Oft treet in eenen doren,
 Wie sal hem beclaghen dat vraegh ick dy
 Want ghy moet oock sorghen voor my
 Oft wy blijven beyde verloren.

Die Siele sprack:/

Lichaem ghy moet wel sorghen
 Want als aencomt de bitter doot
 Wie sal die dan verborghen,
 Wat sal den helpen u sweelde groot
 Dus moet ick sorgen het is noot,
 Ghy en hebt doch gheenen morghen.

Dat Lichaem sprack:

Moet ick oock sterven leeren
 Ende ick en weet doch gheenen tijt,
 Waer toe sal ick my keeren
 De wereltd thoont my vrolijkheydt,
 Nature is daer toe bereydt
 Hoe sal ickse mogen verheeren.

De Siele sprack:

O Lichaem snoode van weerden
 Waer op soo verlaet ghy u
 Wat wilt ghy hier aen veerden,
 Hoe derft ghy bedrijven eenich solaes,
 Arm stinckende vleesch der wormen aes
 Ghy moet doch inder aerden.

Dat Lichaem sprack

Moet ick inder aerden glijden
 O Heere Godt van Hemelrijck,
 Hoe mach ick my verblijden
 My rout soo seer mijn leven quaedt,
 O edel Siele gheeft my raedt,
 Ick wil my leeren lijden.

De Siele sprack /

Wilt u tot deuchden gheven,
 Soo sullen wy comen ick en ghy
 Al in dat eeuwich leven
 Daer blijdschap sal wesen immermeer
 En sijn verlost van't eeuwich seer
 Daer men eeuwelijck sal leven.

De Siele sprack /

Ontfermt Godt onser beyden
 My ende dat edel Lichaem mijn
 Ende wilt ons doch gheleyden
 Wilt doch bewaren de Siele mijn
 Maeckt dat ons leven u behaerlijck sy,
 Wanneer wy moeten scheyden.

Een schoon Liedeken vanden Pater noster. Op de wijze: O Radt van auonture.

HEere Godt leert ons beden
 Wt vierigher herten grondt
 Neemt af ons quade zeden
 Die wy hebben in onsen mondt,
 Een Liedeken willen wy singhen,
 Soo ghy ons hebt gheleert,
 Doet my mijn hert ontspringhen,
 Dat ick my leer bedwinghen.
 Soo wort mijn vreucht vermeert.

O Heere Godt onsen Vader,
 Die daer inden Hemel sijt,
 Nu helpt ons allegader

Wt desen bedroefden tijdt,
 Soo en worden wy niet bedroghen
 Al van des duyvels Serpent
 Wy worden soo dickwils beloghen
 Dus bidden wy Godt van hier boven
 Die alle herten kent.

Gheheylicht sy uwen name
 Toecomende sy ons u rijck
 Nu wilt ons toch maken bequame
 Ons Christenen, alle ghelijck
 Dat wy u woorden bewaren
 Dagh avondt ende nacht,
 en laet ons niet vervaren,
 Al van die helsche scharen
 Ghy hebbet die meeste macht.

Uwen wille gheschiede op aerden,
 Als hy inden Hemel doet,
 dat nemen wy al in weerden
 Al ist al teghen spoet
 Gheeft ons verduidich lijden
 Wat teghen uwen wille staet,
 O Heere wilt ons verblijden,
 Stelt uwen thoren besijden,
 Ons arme doch niet en versmaet.

Noch bid ick u Heer wilt ons gheven
 Dats heden ons daghelijcks broot,
 Daer de Siele by moet leven
 Dat hebben wy meest van noot,
 Ghy hebbet selve ghesproken,
 Dat sal ons best versaen,
 Diet lesen wil mach dat soecken,
 Het staet gheschreven in Boecken
 En laet ons daer niet af gaen.

Wilt onse schult vergheven,
 Als wy onse schuldenaers doen,
 Op dat wy niet en sneven

Al in dat helsche gloen,
 Dat wy souden moeten lijden
 Ende eeuwich sterven de doot
 O Heere wilt ons verblijden
 In u toecomende tijden,
 U bermherticheyt is soo groot.

En laet ons niet becoren,
 Maer verlost ons van alle quaet.
 Ons vleesch is soo cranck gheboren
 Ten can niet wederstaen,
 De werelt, doet ons bedrieghen,
 Soo menichmael op eenen dagh,
 Godts Woordt en mach niet lieghen
 Laet s'werelts ghenuchte vliegghen
 Die u niet helpen en mach.

O Heere wilt ontfanghen
 Van ons dit schoon Ghebedt,
 Wy hebben soo grooten verlanghen
 Wy worden soo haest beledt
 Wy worden soo haest verwonnen,
 Van alsoo cleynen saeck,
 Dus sijn wy oudt oft ionghe
 Elck wacht hem van quade tonghen
 Soo crijcht ghy in Godts Woort smaeck.

Die ons dit Liedeken dichte,
 Die was vol fantasijen
 Ons Heere Godt wil hem verlichten,
 Inder eeuwigheydt verblijden
 Ende dat hy mach verwinnen,
 Alle zijn lijden groot,
 Elck wilt hem versinnen
 Laet ons Godt met herten beminnen,
 Die voor ons stierf de doot.

***Een nieu Liedeken, Op de wijze: Den lustelijcken Mey is nu inden
 tijt.***

HOort ghy Sondaers al ghemeyn
 Wilt niet mistroostich wesen
 Gaet al tot Christum dat edel greyn
 Die can ons al ghenesen
 So die Schrifture wt leyt / is Godt, altijd bereyt
 Te vergheven onse misdaden
 Christus spreeckt comt alle die sijt beladen.

Godt heeft ons soo lief, dat hy ons bemint
 Esaias doet ons dat weten,
 Al waert dat een moeder haer eyghen kint
 Soude moghen vergheten
 Hy en vergheet ons nimmermeer
 Sprack Christus den almoghenden Heer
 Want wy zijn alle sijn graden
 Christus spreeckt comt alle die zijt beladen.

Magdalena die men de Sondersse heet
 Machmen hier wel aenschouwen
 Ende van Zacheus niet en vergheet
 Daer hy een maeltijdt ghinck houwen
 Noyt sondaer en quam daer soo groot
 Die hy zijn ionste niet en boot
 Hy thoonde haer zijn ghenade
 Christus spreeckt comt alle die sijt beladen.

Hy is den wech als daer staet gheschreven
 Een Heere boven alle Heeren
 De waerheydt is hy en oock dat leven
 Waer wilt ghy anders keeren
 Hy is de deure die open staet,
 Daermen tot den Vader gaet
 Niemandt en wil hy versmiden
 Christus spreeckt comt al die sijt beladen.

Dus wilt betrouwen in Godt te vreesen
 Wilt sijnen gheboden houwen
 Ende en wilt buyten den wech niet wesen,
 Soo sult ghy sijn Rijck aenschouwen
 Ende houdt altijdt accoord

Ende zijn Goddelijck Woorde
Wilt treden nae zijn paden
Christus spreckt comt alle die zijn beladen.

Godt wiert voor ons aen't Cruyce ghereckt
Met sijn ghebenedijde leden,
De Joden hebben hem soo seer begheckt
Den Moordenaer heeft hem ghebeden
Met woorden soetelijck
Beloofde hy hem sijn Rijck
Noch en quam hy niet te spade
Christus spreeckt comt al die zijt beladen.

PRINCE.

Princelijck Godt inder eeuwicheydt
Roept Heere comt ons ter baten
Sijn armen heeft hy wt gespreyt
Hy en wilt ons niet verlaten
Peyst dit, dat ghy zijt
Ende wilt wijslijcken beraden
Christus spreeckt comt alle die zijt beladen.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijse: O Radt van Avontueren.

*H*Oort toe ghy Christen sinnen
En wilt niet sijn beswaert
Alle die Godts Woordt beminnen
Soo ons Joannes verclaert,
Int sevenste Capittel beschreven
Hoe Jesus smorghens vroech
Ghecomen is inden Tempel
Leerende t'volck menich goede exempel
De Pharizeen hadden spijs ghenoech.

Die Pharizeen quaede van ghedachten
Quamen voor Jesum op dat pas
Een Vrouwen dat sij brachten
Die in overspel bevonden was.

Sy seyden: Meester dese Vrou is bevonden
 In overspel met boos gheschal
 Dus wilt hier vonnis over gheven
 In Moyses Wet staet gheschreven;
 Datmen dusdanighe steenen sal.

Om Jesus t'achterhalen
 Hebben sy desen list geleyt
 Want hy met soeter talen
 Altijt sprack van bermherticheyt,
 Om Jesus t'ondersoecken,
 Oft hy sou hebben gheseyt
 Datmense soude steenen
 Dat was haerlieder meenen
 Dat en waer gheen bermherticheyt.

Christus de Heere vol weerden,
 Die booch hem neder seer saen
 Ende schreef daer inder eerden,
 Wat sy selve hadden misdaen
 Sy saghen daer int ronde
 Op malcanderen al ghemeen
 Hoort wat hen Christus oorconde
 Die van u is sonder sonde
 Die worpe den eersten steen:

Hier by moghen wy bedieden,
 Dat een ieghelijck wel verstaet
 Sijn Hofken suyver sal wieden,
 Eer hy in eens anders gaet
 En wilt gheen vonnissen gheven
 Daer ghy selver in beschuldicht zijt
 Want sy saghen daer gheschreven
 Haer misdaet dat sy hadden bedreven
 d'Welck ons d'Evangelie belijt.

De Pharizeen ghemeene,
 Sijn al te samen wech ghegaen,
 En lieten daer alleene,
 Het Vrouwen voor Christum staen,

Christus al sonder sparen
 Hy vraechde t'Vrouwen saen
 Waer dat sy waren ghevaren
 Al die haer quamen beswaren,
 Ende haer beschuldicht haen.

Heeft u iemandt verdoemt van desen,
 Heeft Christus t'Vrouwen ghevraecht,
 Och niemandt Heere ghepresen
 Sprack dat Vrouwen seer versacht
 Soo en wil ick u niet verdoemen
 Sprack tot haer Christus de Heer,
 En dient gheen vremde Afgoden,
 Gaet leeft na mijn Gheboden
 Ende en sondicht voordaen niet meer.

De bermherticheyt ons Heeren
 Moghen wy hier by verstaen
 Elck die hem wil bekeeren
 Al is hy met sonden belaeen,
 Wil hy voort deuchdelijck leven,
 Hy wordt door Christum bevrijt,
 Maer en wilt gheen oordeel gheven,
 Daer een ander om soude sneven,
 Op dat ghy oock niet gheoordeelt en zijt.

Een nieu gheestelijck Liedeken. Op de wijze: O Raedt van avonturen.

H'Oort hoe Jesus nae Galileen,
 Trock wt dat Jodtsche Lant
 Omdat hem de Pharizeen
 Benijden aen elcken cant
 Door Samarien moeste hy wesen,
 Daer hy by een Fonteyne quam,
 Die Jacob alsoo wy lesen
 Gaf Joseph sijnen Sone ghepresen
 Daer Jesus zijn ruste nam.

Sijn Discipelen ghetrouwe,

Ghinghen spijsse coopen tot Sicha,
 Een Samaritaensche Vrouwe
 Quam om water te putten daer,
 Want Jesus bleef daer alleene,
 Ende hy sprack dat Vrouwen toe
 Gheeft my wt ionsten reene,
 Een droncxken waters cleene,
 Want hy was van gaen soo moe.

Hoe begheert ghy van my dus Heere,
 Te drincken sprack t'Vrouken ient.
 Want de Joden in gheenen keere
 Samaritanen en comen ontrent,
 U Vrouwen sprack Christus verheven
 Kende ghy Godts ghiften soet
 Ghy sout hem om water aen cleven
 Ende hy soude u water gheven
 T'welck eeuwich leven doet.

Wat water mach dat wesen,
 Sprack t'Vrouken goedertier,
 Zijt ghy boven Jacob ghepresen
 Want hy haelde sijn water hier
 Christus sprack: hem sal noch dorsten
 Die van dit water drinckt
 Maer in wien mijn water mach rusten
 Hem en sal nimmermeer drincken lusten
 T'welck in dat eeuwich leven springht.

Wilt my van dit water schencken
 Sprack t'Vrouwen tot Christus saen
 Christus sprack: wilt u bedencken
 En roept my uwen man
 T'Vrouken sprack: na Joannes beschrijven
 Gheen man en heb ick soo ghy siet,
 Christus sprack: o deucht te verstijven
 Ghy hebter ghehad tot vijven
 En die ghy noch hebt en is uwe niet.

Heer ghy zijt een Prophete,

Sprack t'Vrouken hoort dit vermaen
 Ghy seght my dat ick int secrete
 Binnen mijn leven hebbe misdaen
 Waer moetmen Godt aenbeden,
 Op den Berch oft te Jerusalem,
 Seght my Heere vol wijsheden,
 Want hierom de Joden t'ontvreden
 Op die Samaritanen zijn.

Ghy en weet niet sprack den Heere
 Wie ghy aenbidt oft vreest
 Soo wie hem bidden wil t'zijnder eere,
 Moet hem bidden inden Gheest
 Doen sprack die Vrouwe vol vramen,
 Ick gheloove dat ghy Messias zijt
 Met dien sijn Discipelen quamen,
 Meester eet seyden sy al te samen,
 Maer Christus had anderen appetijt.

Het Vrouken sonder sparen
 Is ras nae de stadt Sichar ghegaen,
 Sy liep alomme openbaren
 Ende haar Cruycke liet sy staen
 Wat haer gheschiedt was ginck sy ontknoopen
 Als t'volck dit hadde ghehoort
 Het quam met groote hoopen
 Neerstich tot die stede gheloopen
 En gheloofden aen Chrstum voort.

Ghy Christenen in alle hoecken
 Betrouet in Christus Woorde naeck
 Wilt in hem u salicheydt soecken
 Dats de spijse daer hy na haect
 Den Oogst is nu voor ooghen,
 Die vruchten staen al wit,
 Wilt Christo liefde tooghen
 En uwen naesten te helpen pooghen,
 Op dat ghy zijn eeuwich Rijck besit.

[Christus ghy zijt dagh ende licht]

CHristus ghy zijt dagh ende licht
 Voor u en is verborghen nicht
 Des Vaders licht, lichtet ons als ghelans
 Leert ons den wech der waerheyd gans.

Wy bidden lieve Heere dy
 In desen nacht behoedet my
 In u staghet die ruste mijn
 Laet ons desen nacht in vreden sijn.

Verdrijft Heere waer ick slapende bist
 Dat my niet en bedrieght des werelts list
 Dat vleesch soo kuysch, soo reyne sy
 Soo staen wy van allen sonden vry.

Nu slaept ooghen al sonder leydt
 Maket hert van Goddelijckheydt
 Beschermt ons Godts rechte hant
 Behoet ons voor des Sondaers bant.

Beschermt ons Heere alle Christenheydt
 U hulpe is ons soo sterck, sy is ons bereydt
 Helpt ons Godt wt alder noot
 Door u heylighe vijf wonden root.

Ghedenckt Heere den swaren gheest
 Die siele ende lijf bevanghen heeft
 Die sielen die ghy hebt verlost
 Gheeftse Heere uwen heylighen troost.

Des Vaders cracht, des Soons const
 Des Heylighen Gheest goede ionst
 Hebt Lof, eere ende weerdicheyt.
 Door uwe heylighe Dryvuldicheyt.

Jesus seyt.

HEft op mijn Cruys wel soete Bruyt
 Volcht my na, en gaet u selven uyt
 Want ick ghedraghen heb voor dy
 Hebt ghy my lief soo gaet nae my.

Dat Vrouwen seyt.

O Jesus mijn alderliefste Heere
 Ick ben ionck ende daer toe teer.

Ick heb u lief dats immers waer
Maer dit Cruys is my te swaer.

Jesus seyt.

Ick was ionck doen ick dat droech
En claeght niet ghy zijt sterck ghenoech
Wanneer ghy zijt van minnen cout
Soo en hebt ghy in des Cruycen gheen ghewout.

Dat Vrouwen seyt

Hoe mocht ick lijden dit bedwank
De daghen zijn veel, dat jaer is lanck
Ick ben des Cruycen onghewoon
Och schoone, mijn alder liefste schoon.

Jesus seyt.

Hoe zijt ghy lief dus seer beswaert,
Dus moet ghy noch strijden onvervaert
Ick wil castijen dijn ionghe lijf
Ghy wordt my anders al te stijf

Dat vrouwen seyt.

Heere dat ghy wilt dat moet wesen
Maer des Cruycen en mach ick niet ghenesen
Moetet zijn ende moet ickt draghen
Soo en mach ick my niet versaghen.

Jesus seyt.

Meynt ghy in de Roosen te baeyen
Ghy moet noch eerst in de doornen waeyen
Siet aen u Cruyce ende het mijn
Hoe onghelijck swaer dat sy sijn.

Dat Vrouwen seyt.

Wy lesen al inde heylighe Schrift
U iock is soet uwen last is licht
Hoe zijt ghy my dus ancxtelijcken hert
Mijn alderliefste Bruydegom wert.

Jesus seyt.

Onghewoon beswaert den moet
Heft op het wordt noch wel goet
Mijn Cruys is soo dierbaren pant

Die ick niemandt dan vrienden en sant.

Dat Vrouwen seyt.

U Vrienden gheeft ghy menighen rast
My grouwelt voor den swaren last
O Lieve Heere wat sal my ghewerden,
Ick sorghe ick en sals niet moghen herden.

Jesus seyt.

Dat Hemelrijck begheert met ghewout
Maer ghy zijt van binnen cout
Hebt ghy my lief, het wort noch wel goet
Want minne maectt arbeydt soet.

Dat Vrouwen seyt.

O Heer gheeft my der minnen brant
Mijn cranckheyt is u wel bekant
Liet ghy op my selven staen
Soo weet ick wel ick moest vergaen.

Jesus seyt.

Ick ben swert, maer seer suuyverlijck
Ick ben suer ende seer minnelijck
Ick gheve arbeyt ende cracht
Betrou op my soo staet ghy vast.

Dat Vrouwen seyt.

O Heere oft immers wesen mach
Des Cruycen name ick wel verdracht,
Maer wilt ghyt hebben en moet het zijn
Uwen wille gheschiede en niet de mijn.

Jesus seyt:

Tot hemelrijck en leyt maer eenen wech,
Dat is alleen des Cruycen wech,
Alle dijn weldaet ende eeuwich heylt
Staet aenden Cruyce nu kiest oft deylt.

Dat Vrouwen seyt.

Soude ick u hulpe ende rijck verliesen
Hondert Cruycen woude ick eer kieser
Heer gheeft my macht ende lijdtzaamheyt
Ende Cruyst my wel, 't zy my lief of leydt.

Jesus seyt.

Als u dat Cruys ter herten geet
 Soo denckt dat ick u hebbe bereet
 My selven gheve ick u ten loone
 Ende met die Enghelen die eeuwighe Croonen.

Dat Vrouwen seyt.

O mijn alderliefste Siele verheven,
 Mint Godt ende wilt de werelt begheven,
 Siet aen hoe soet dat Christus is
 Dat Hemelrijck bist u seker wis.

***Een nieu Geestelijck Liedeken, Op de wijze: Hoe lustelijcken is
 ons den coelen Mey ghedaen.***

O Crancheyt des vleesch wilt u treuren laten,
 Ende wilt u ooghen na den Hemel slaen
 U menschelijcke crancheyt regheren al by maten,
 Want ghy moet door Christum totten Vader gaen.

O Christelijcke broeders hout Gods woort in werden
 Die de crancheyt des vleesch gevoelende sijt
 Om uwent wil soo daelde den Heere ter eerden,
 Ende heeft voor u ghegaen inden bitteren strijt.

Van een cleyn maechdeken wilde hy sijn geboren
 Den Heere die niemant en can wederstaen
 O crancheyt des vleesch ghy hadt ooc moeten smoren
 En die eeuwighe doot hadt ghy moeten ontfaen.

Macht onse cranckheyt iet hebben verworven,
 Ende daer door ons quam eenighe salicheyt,
 Soo waer den Heere te vergeefs voor ons ghestorven
 Hy heeft ons sijne eeuwichheyt bereyt.

Godt kent sijn Schapen en sy hooren na sijn stem
 Niemant en machse trecken wt sijnder handt,
 Sijn woort aenhoort want het tuycht van hem,
 Want hy heeft ons verlost van des duyvels bant.

O cranckheyt des vleesch en weest niet soo bloot
 Al ghevoelt ghy u inder hellen pijn
 Wat dinck waer Christus de Heere van noot

Als ghy meynde selve perfect te sijn

Door een mensche waren wy al verwesen
 Ende moesten die eeuwighe doot ontfæen
 Door eenen mensche sijn wy al verresen
 Ende sullen door hem in dat leven gaen.

Alle die door Christum salich willen wesen
 Die moet vervolghinge lijden, zijt des wel vroet
 Al begint dat vleesch daer voor te beven
 Deur lijden comt ons dat eeuwich goet.

Wie soude ons van zijnder liefde mogen trecken
 Die hy vander eeuwicheyt tot ons draecht
 Want den Heere gheneest al onse sondige vlecken,
 Dit heeft sijn goedtheyt alsoo behaecht.

O edel menschen wilt toch hier op achten
 Ende wilt Christum altijd volghen naer
 By Godt den Vader sal hy u verwachten
 Ontslaet u alle sorghen ende anderen vaer

Den Prince hout in u memorie
 Want sonder hem vermeuchdy niet
 Door de gratie comen wy in sijn glorie
 Want alle vleesch is cranck alsoo men siet.

Een nieu Gheestelijck Liedeken Op de wijze: Die Voghelkens inder muyten.

COmt al van Zuyden van Oosten
 Die met sonden zijt belæen
 Ick sal u selfs vertroosten
 Met mijn vleesch sal ick u versaen,
 Ick ben die Fonteyne verheven
 Die dorst heeft, die come naer
 Die daer wt drinckt sal eeuwich leven
 Spreeckt Christus int openbaer.

Ick en ben hier niet ghecomen
 O menschen zijt dies wel vroet
 Dat ick u soude verdoemen

Maer verlossen met mijn bloet
 Ick begheere wel in u hert te gaen
 En ter salicheydt brenghen in
 Soo moet ghy op my vast staen
 Oft ghy en comt niet daer ick ben.

Ick ben den wijnstock wtgheschoten
 Dat spreeckt Christus verstaet mijn woort
 Blijft vast by my ghesloten
 Ghy sult brenghen goede vruchten voort
 Maer laet ghy u verblyden
 Dat ghy des werelts troost aensiet,
 Soo sult gy vanden wijnstock worden gescheyden
 Al u vruchten en dooghen niet.

Hebt lief en wt vercoren
 Die u ter werelt doet quaet
 Die u boosheydt legghen te voren
 Bidt daer voor t'is Christus raedt
 Want Godt heeft selver ghesproken
 Aent Cruyce met luyder stem
 Óch Vader en laets niet zijn ghewroken
 Ick bidde verghevet hen.

Wilt niet vreesen al te samen
 Mijn woorden voor de werelt belijt
 Oft ick sal u beschamen,
 Voor mijnen Vader ghebenedijt,
 Aldus en willet niet vreesen
 Maer strijt met herten vro
 Laet den knecht ghelijck des Meester wesen
 Het belieft den Vader alsoo.

Ick ben een goedt Herder wter maten
 Ick gaen mijne Schapen veur
 Ick begheer mijn leven daer voor te laten,
 Ick ben die rechte deur,
 En laet u niet verleyden
 Dat buyten der deuren passeert,
 Het zijn dieven en moordenaars beyde

Spreeckt Christus, soo hy ons leert.

Niemandt en comt tot den Vader
 Dan door den Sone Godts verheven
 Hy bidt voor ons allegader
 Om ons te brenghen in't eeuwich leven
 Wilt dan op hem betrouwen
 Hy is den verworpen steen
 Doet ghy't niet t'sal u rouwen
 Als ghy van hier sult scheen.

Prince Godt siet ons allenden
 Hier in dit aertsche dal
 Wilt uwen gheest neder senden
 Die ons vertroosten sal
 Dat wy eere moghen bewijsen
 Godt en onsen mede broer
 Soo moghen wy mede verrijzen
 Met Godt en zijn lieve Moer.

Een nieu Liedeken, vant Auontmael Christi, Op de wijze: Het voer een Ruyterken vyt Bosschagien.

*H*Oort al te samen die met Christus willen leven
 Hoe dat Christus ghebenedijt
 Ons tot verlossinghe soo daer staet gheschreven
 Ghegaen is inden bitteren strijdt
 Als ons die Schriftuere belijdt
 Judas waren dertich penninghen ghegheven
 Dat hy Christus soude leveren des seker zijt.

De discipelen seyden tot Christus laet ons weten
 Waer dat ghy wilt dat wy sullen gaen
 Het Paeschlam bereyden, op dat ghy meucht eten
 Om dat al te samen souden sijn voldaan
 Twee Discipelen hoort mijn vermaen
 Ghinghen inde stadt t'Paeschlam bereyden
 Alsoo sy van Christo hadden verstaen

Des avonts als sy waren aen Tafel geseten,

Soo dede Christus daer een vermaen
 Voorwaer seg ick, laet u weten
 Een van u allen sal my verraen
 Een ieghelijck was met druck bevaen
 Elck seyde: ben ick Heere, laet my dat weten
 Ende waren seer daer in belaeen.

Jesus antwoorde wilt my hooren spreken,
 Hy is hier mede int ghetal
 Die met my zijn handt inde schotel sal steken
 Die ist die my verraden sal
 Ghelijck van hem gheschreven is voor al
 Maer wee den mensch die comt in sulck gebreken
 Die den Sone des menschen leveren sal.

Ben ickt meester heeft Judas oock ghesproken
 Christus sprack: ghy hebbet gheseyt
 Jesus nam dat broot, ende hevet daer ghebroken
 Dat hy sijnen Discipelen heeft bereyt
 Neemt eet dat is mijn Lichaem voor u besproken
 Danckende Godt schoon ontloken
 Des nieuwen Testaments in mijn bloet.

Christus ghinck wt na den Berch van Oliveten
 Om dat al te samen soude zijn volbracht
 Hy sprack tot zijn Apostelen met woorden in secreten
 Ghy sult my versaken in deser nacht
 Petrus sprack een woordt seer groot
 Al waert dat sy altemael verlieten
 Soo en sal ick u niet afaen tot in mijn doot:

Jesus sprack, voorwaer o vrint wilt dit wel smaken
 Ten is niet in u eyghen cracht
 Voorwaer seg ick u, ghy sult my versaken
 Eer den Haen craeyt, drymael van deser nacht
 Dry Discipelen heeft hy met hem bracht
 Segghende: wilt nu een luttel met my waken
 De ure comt daer ick na hebbe ghewacht.

Een luttel voort is Christus daer ghetreden
 Van ancxte sweete hy water en bloet.

Daer heeft hy sijnen hemelschen Vader aengebden
 Gestreckt op d'aerde met grooter ootmoet,
 Abba mijnen hemelschen Vader goet
 Van my neemt desen Kelck der bitterheden
 Maer Vader uwen wille hier met doet.

Dit was de ure die Christus sou naken
 Sijn Apostelen hy slapende vant
 Meuchdy nu niet een ure met my waken,
 Den gheest is gewillich, maer t'vleesch is cranck
 Slaept ende rust nu vry en vranck
 Het is ghenoech, die ure is ghecomen
 Dat ick ghelevert sal worden eer iet lanck.

Aldus is Christus inden strijt ghecomen,
 Die persse heeft hy alleene ghetreden
 En heeft alder werelt sonden op sijnen hals genomen
 En sijnen Vader ghestelt te vreden
 Door die bitter doot die hy heeft gheleden,
 Laet ons hier op betrouwen, 't sal ons alle vromen
 En betoonen dat wy een zijn van Christus leden.

Een nieu Ghestelijck Liedeken. *Op de wijze: Den Lustelijcken Mey* Christus playsant.

GHelijck een Tortel duyfken hem versucht
 En in een ander wout gaet vliegghen
 Mijn Siele is droevich al sonder vrucht
 T'gesichte wilt my bedriegghen
 Mijn herte dat scheidt verdriet,
 Alst ghy te rechte voorsiet
 Dus wilt mijn druck verhooren,
 Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Ghedenckt wat daer af gheschreven staet
 Dat hy den wech is ghevallen
 Die Voghelen des hemels aten t'saet
 T'bediet ons t'hert vol gallen
 Wanneer ons den vijant quelt

Soo ist haest ontstelt
 En t'saet blijft verloren
 Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Hoe soet vallet saet in deser tijt
 Ende wordt soo wel ontfanghen
 Wanneer men daer op merckt sonder respijt
 Soo en hevet gheen voorganghen,
 Want het saedt dat blijft alleen,
 Als het valt op eenen herden steen
 Ende de sonde gaget versmooren
 Want veel gheroepen, weynich wtvercoren:

Noch valt dat saet, ende valt oock wel,
 In doornen en in bramen
 Want eermen oogst soo vergaghet snel
 Want het en dient niet te samen,
 Dese werelt met haren list,
 Noyt salighe die heeft ghemist
 Ten is niet dan dijstel en doren,
 Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Ghelijck ons de Schrifture seyt
 Soo en sijn wy niet dan asschen
 Wel hem Heere die ghy hebt bevrijt
 Daer sal dit saet in wassen,
 Dus bidt hem groot en cleyn,
 Dat hy ons bouwe alleyn,
 Soo brengt het vruchten te voren,
 Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Prince diemen niet af en sach gaen
 Maria vol alder vrouwen
 Die u sach onder den Cruyce staen
 Ende stierf voor ons vol trouwen,
 Wt liefden die ons bewijst,
 Ende daer na in glorien verrijst,
 Bidt hem hy en sal hem niet storen
 Want veel gheroepen, weynich wtvercoren.

Een nieu gheestelijck Liedeken, Op de Wijse: Alsoo't beghint.

VAn de liefde comt groot lijden
 En onder wijlen groot verdriet
 Het minde die maghet Maria
 Den Sone Godts wel ghemiet
 Sy minde hem seer sy had hem lief
 Als sy hem sach in lijden
 Sy en conde gherusten niet.

Maria was in lijden,
 Sy ghinck eenen droeven ganck
 Tot Jerusalem voor die poorte
 Die sy ghesloten vant
 Daer sach sy comen haers hertsen lief,
 Met eenen Cruyce gheladen
 Als eenen verbannen dief.

Met weenentlijcker ooghen
 Dat sy hem aensach
 Ay my, sprack sy doen eylacen
 Is dit den droeven dach
 Die van my is gheprofiteert,
 Dat mijn herte sou doorsnijden
 Dat wreede bitter sweert.

Jesus sprack: O Moeder,
 Ghegroet soo moet ghy zijn
 Dit Cruys dat moet ick draghen
 Ende lijden voor hem die pijn
 Dat Adam mijnen knecht heeft verdient
 Voor hem soo wil ick sterven
 Het was mijnen besten vrient.

Nu ben ick hier alleyne
 Een Moeder onghetroost,
 Ick sie hem in groot lijden
 Den Sone Godts alderhoochst,
 Ick min hem seer, ick heb hem lief

Mocht ick hem helpen draghen
Soo en waer mijn lijden niet.

Ghy en sijt daer niet alleene
Sprack den Enghel wten throon
Ick ben een Bode tot u ghesonden,
Wel edel Maghet schoon
Mijn Heere heeft my tot u ghesant
Dat ick u soude troosten,
Ick en weet oft ghy hem wel kant.

En soude ick hem niet kennen
Ick kenne hem beter dan ghy,
Ick sach hem in sijn lijden,
Dies lijt mijn herte pijn
Sijn vleesch heeft hy van my ontfaen,
Sijn armen sach ick wercken
Ende aenden Cruyce slaen.

Ick heb hem hooren roepen,
Tot sijnen Vader inden throon
Och willet hen vergheven
Sy en weten niet wat sy doen
Ontfermt u over de menschen schoone,
Daer ick den doodt om sterven moet
Al aenden Cruycen hout.

Die Enghelen songhen schoone
Al inden hooghen throone
De alder bedroefste Moeder
Stont onder den Cruycen Boom
Den Moordenaer riep ontfermelijk
O Heere wilt mijnder ghedencken,
Als ghy comt in u rijck.

Jesus verblijden hem seere
Al in des Moordenaers roep,
Hy keerde hem wederomme
Met eenen saechtmoedighen moet
Hy sprack o vrient sijt dies wijs
Ghy sult heden wesen

Met my int Paradijs.

Hy sprack tot zijnder moeder
 Daer hy aenden Cruyce hinck
 Met weenelijcker stemmen
 Och Vrouwe siet hier u kint
 Joannes lieve Discipel mijn
 Siet de Bedroefde Moeder
 Want die bevele ick dy.

Sijn lieden begonnen te beven
 Hy was seer onghedaen,
 Die doot steckt teghen dat leven
 Sy begonste zijn herte t'ontgaen
 Hy riep Helio Vader mijn
 Waerom hebt ghy my ghelaten
 In desen allendighen schijn.

Och alle Creatueren
 Die Godt gheschapen heeft
 Comt nu tot deser uren,
 Met eenen bedroefden gheest
 Helpt ons beclaghden den grooten noot
 Die Hemel en Aerde gheschapen heeft
 Die hanght hier naeck en bloot.

Den grooten Prins der Heeren
 Ja mede den hemelschen Vorst,
 Met alsoo heesscher stemme
 Sprack hy: O my dorst
 De soete Fonteyne diet al versaet,
 Met Edick ende met Galle,
 Wert hy terstont ghelaeft.

Den eenighen Soon des Vaders
 Ja mede den hooghen Godt
 Daer de Enghelsche scharen voor knielden
 Is nu der Joden spot
 Sy riepen: Cruyst hem sy maeckten jolijt
 Coninck van Israel
 Ghy zijt vermaledijt.

Sy begonsten te weynen
 Dat sy bewees haer cracht
 O Vader daer ghy my om hebt ghesonden
 Dat heb ick nu volbracht
 Sijn Stemme was luyde ende heesch,
 Met eenen gheneychden hoofde
 Gaf hy zynen gheest.

Een nieu Liedeken, Op de Wijse: van Pauien.

DEn geest is gewilich maer t'vleesch is cranck
 Dat mach ick wel beclaghen
 Want ick heb alle mijn leven lanck
 Aen de wereltd ionst ghedraghen
 Ick en weet niet wat ick sal bestaen
 Ick vinde my vol ghebreken
 Ick heb haer soo menighen dienst ghedaen
 Door haer wellustighe treken.

Vande werelt en can ick my niet besnijden
 Natuere en wilt dat niet ghedooghen
 Vreucht en solaes doet my verblijden
 D'aenschouwen met mijn ooghen
 Venus kinderen houden my in bedwanck,
 Om dat ick ben onghebonden
 Gheen vreucht en dunckt my wesen lanck
 Jonckheydt treckt my altydts tot sonden.

De kennisse die ick hadde ontfaen
 Heb ick inder aerden begraven
 Ghelijck den quaden knecht heeft ghedaen,
 Ende ben gheworden der sonden slaven
 Ick diende de wereltd om haer eer,
 Dat wordt my nu mispresen
 O Vader ick en ben niet weerdich meer
 Dat ick u Sone sal wesen.

De werelt hebt ghy in u ghewelt
 Haer macht hebt ghy ghenomen

Met haer ben ick so seer ghequelt
 Ick en can van haer niet comen
 Sy is in my ende ick in haer
 Alleen hebt ghyse verwonnen
 O Heere den strijdt valt my swaer
 Want ick en hebs noyt begonnen.

O Heere mijn gheest een wapen begheert
 Al om die wereltd te bestrijden,
 U Goddelijck woort tot een vierich sweert,
 Scherp wesende aen alle sijden,
 Een vast gheloove tot eenen Schilt
 Ende haer verwonnen als ghy wilt
 Soo waer ick gans ghenesen.

Prince der Princen, nu staet my by
 Dat ick victorie mach verwerven
 Dese dry vijanden bestormen my,
 Mijn Siele willen sy bederven
 De werelt, den duyvel onbevrees
 Ende mijn eyghen lichaem mede
 Sijn altijd rebel teghen den gheest,
 Dus is mijn Siele t'onvreden.

Die dit Liekeken heeft gheordieneert
 Sijn hert dat was bedwonghen
 Sijn sinnekens zijn ghecorumpeert
 Wt fantazijen heeft hy ghesonghen
 De werelt en can hy niet wederstaen
 Bidt voor hem t'allen tijden
 Dat hy die rechte kennis mach ontfaen
 Al soude hy daer om lijden.

***Een nieu Gheestelijck Liedeken, Op de wijse: Christe qui lux es
 &= dies.***

Het gheviel op eenen donderdach
 Daer Christus hoorde ons gheclach
 In Schrifturen was ghesloten
 Dat hy een nieu Testament versach
 Het oude heeft hy ghebroken

Hy heeft dat waer is ende openbaer,
 Die wt den hemel was ghecomen daer
 Gheboren van eender Maghet
 Ende heeftse dry-en-dertich Jaer
 De Siele gesocht, verstagheth.

Hem selven ghelaten al in dat schijn
 Vanden Broode, ende vanden Wijn
 Gaf hy met sijnen handen
 Sijn lichaem geleverd, T'bloet moest ghestort sijn
 Dat waren twee diere panden.

Hy gaf hem selven in een preent
 In spijsen in dranck, seer excelent
 De Sielen om te schencken
 Ontspringht en singht lof Sacrament,
 Wy willen uws ghedencken.

Aenschout dat broot der Enghelen soet
 Het sal u Siele stercken,
 Bewaeren in allen teghenspoet
 Ende leeren u deuchden wercken.

***Een nieu Liedeken, ende gaet Op de wijze: Hoe lustelijck is ons
 den coelen Mey ghedaen.***

*H*Oe minlijc is ons des Cruycen boom ontda[en]
 Het spruyten geluwe bloemkens ander heyd[en]
 Soo wie met druck, met lijden is bevaen
 In Jesus wonden sal hy hem vermeyden.

Den Mey die is al by den wech gheset
 Op eenen berch, ende die staet alsoo hooghe,
 Om dat een ieghelijck soude sonder let
 Des Cruycen Mey aenschouwen moghen.

Nu staen des Meys tacken wt ghespreyt,
 En bloeyen schoon ghelijck de roode Roosen
 Soo wie sijn sonden hier beschreyt
 Onder desen boom sal hy hem verpoosen.

Recht by ghewasschen is dat edel greyn,
 Ende is gheplant in alsoo diepen dale

Daer is Maria die suyver Maghet reyn
Van minne soo stierf de fiere Nachtegale

De fiere Nachtegale des cruyce boom op-clam
Hy heeft zijn vederen soo wijt ontloken
Hy sanck soo luyde die seven noten met hooge stam
Soo dat zijn edel herteken is ghebroken.

Nu is den Nachtegale bleven doot
Tot salicheyt van alle mans en vrouwen
Hy quam soo hooghe al wt zijns Vaders schoot
Wie hoorde ieghelijck deser trouwen.

Soo wie zijn sinnen onghestadich zijn
Ende d'leven op aertsche creaturen
Die merckt aen desen Nachtegale fijn
Hoe hy de doodt om ons wilde besuren.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijze: Vanden Timmerman.

Het quamen Dry Coninghen ghereden
Wel verre wt Orienten lant
Tot Bethleem der Steden
Haers ghelijcke men noyt en vant.

Te Jerusalem soo wy hooren
Al daer soo wilden sy zijn,
Sy vraechden waer is hy gheboren
Der Joden Coninck fijn.

Wy comen hem aenbeden
Wy hebben zijn sterre ghesien,
Het is seer corts gheleden
Het moet wonder bedien.

Als Herodes dat verhoorde
Wel seer ontsach hy hem
Van binnen hy hem verstoorde
Ende alle Jerusalem.

Hy beval hen te gaene
Hy sprack: gaet soeckt dat kint
Ick wilt oock bidden aene,
Comt seght my als ghy vint.

Als sy buyten Jerusalem quamen,
 Op dien selven tijdt
 Haer Sterre sy weder vernamen
 Dies waren sy weder verblijdt

De Sterre was hen voor gaende
 Tot daer dat Kindeken was
 Ende daer bleef sy staende,
 Sy buychde neder int gras.

Een huysken sonder doren
 Dat vonden sy daer by
 Ende dat Kindeken gheboren
 Van Maria die maghet vry.

Sy vilen op der aerden
 Voor t'Kindeken derthien daghen out
 Sy offerden hem met werden
 Myrri, Wierock ende Gout.

Snachts als sy slapen wouden
 Heeft hen Godts Enghel gheopenbaert
 Eenen anderen wech dat sy trecken soudent,
 Tot haren Lande waert.

Nu loven wij alleene Dat kindeken weerdelyk
 Dat hy ons wil verleenen. Hier na sijn eeuwich rijc.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijse: Ick ligghe op die Steenpoorte ghevaen.

Als ick peyse om die doot
 Die Jesus stierf aent Cruycehout
 En zijn bloedighe wonden root,
 Ontfanght om onse schout
 Sijn lijden swaer, gaet my soo naer
 Sijn drucx, lyden ende pijn
 Nochtans ist ons een medecijn
 Hoe soude ick bly connen zijn.

Wy willen gaen hopen en duchten,
 En seynden een vriendelijck suchten,
 Den Heere die alle dinck weet,
 Bidden voor zijn druck en leet.

Dat hy voor ons heeft gheleden
 Als een Ridder en Baroen stout
 Als hy voldede aen't Cruycen hout
 Voor alder menschen schout.

Een Siele is my bevolen
 Dat ick die bewaren souwe
 Dat sy my niet en werdt ghestolen
 Daer voor lijdt ick grooten rouwe
 En wilt doch niet betrouwen
 Want den vijandt denckt nacht en dach
 Hoe hy die Siele verwinnen mach
 Ende brenghen int eeuwich ghelach.

O Jesu ghy zijt schoone,
 Gheboren van eender Maecht,
 Hy mach wel spannen de Croone
 Die u in zijn herte draecht
 Uwen soeten naem / is ons bequaem,
 Dat bloet dat wt uwer zijden ran,
 Ghy zijt die liefste boven al,
 Die oyt was oft wesen sal.

Quade tonghen zijn schoon voor oogen,
 Maer achter rugghe clappen sy quaet
 Bloeyende rijsen doen sy verdrooghen
 Quade tonghen zijn alsoo quaet
 Een duyfken puer / volcht zijn natuer
 Ick en keere daer niet om mijn hant.
 Hoe diere kocht hy den lieven pant,
 Om te brenghen in s'Hemels Lant.

Die dit Liet te dichten begonde,
 Godt gheve hem goeden spoet.
 Dat hy alle zijn sonden
 Mach af wasschen in Jesus bloet,
 Want hy is cranck van minnen
 Ende tracht tot alder deucht,
 O heylighen Gheest van binnen
 Weest doch mijns hertsen vreucht.

Den iij. Psalm. Domine quod multiplicati sunt. Op de wijse: Het regende seeren ick vverdt nat.

O Heer hoe zijne soo menichfout
Mijn vijanden seer fel en stout
Staen teghen my
Veel segghen tot mijnder Sielen
Dat ick van Godt verlaten zy.

Maer Heer ghy zijt mijn hulper altijd
Die my verlost ende oock verblijt
Mijn glorie alleyn,
Ghy hebt mijn hoofd verheven
Maeckt my van alle sonden reyn.

Ick heb gheroepen tot mijnen Heer
En by mijn stem verhoorde seer,
In mijnen noot
Van sijnen heylighen berghe,
Al een door zijn ghenade groot.

Ick lach en sliep ick ben ontwaeckt,
En heb die goetheyt Godts ghesmaeckt,
Dy my ontfing / Dus wil ick my verblijden,
als ick van u ghenade sing.

Al waer ick van hondert duysent man
Becinghelt die my quamen an
Ick en vreesde niet
Mijn Heer, mijn Godt, mijn Schepper,
Staet op verlost my, wt verdriet.

Want ghy gheslaghen hebt mijn party
Die sonder saeck vervolghen my,
Haer tanden fel
Hebt ghy in stucken ghebroken,
O grooten Godt van Israel.

Van Godt comt alle salicheyt
Die ghy alle mijn hebt bereyt
Die tot u loopt
Ghy wilt ghebenedijden,
U volck Heere dat in u hoopt.

Den xiiij. Psalm. Domine quis habitat. Op de wijze: Een Ridder en een Meysken ionck.

O Heere wie sal in uwen Tent
Woonen en blijven daer met lusten
In uwen berch seer excellent,
Wie sal doch daer in rusten.

Die onbevleekt houdt sijnen tredt
En hem tot deuchden hier wilt keeren
Sijn betrouwen op den Heere sedt
En wilt gherechticheyt hanteren.

Die spreeckt de naeckte waerheyt bloot
Altijt in alle zijn ghedachten,
Die van bedroch int cleyn oft groot
Sijn tonghe seer wel can wachten.

Die sijnen naesten hoort mijn verman
Gheen quaet en heeft al hier bewesen,
Noch hem gheen schade en heeft ghedaen,
Te recht wordt die ghepresen.

De boose zijn te niet ghebracht
Door hem, maer die den Heer der Heeren,
Vreesen hier wt al haer cracht
Die sal hy exalteren.

Die houdt dat hy sijnen naesten sweert
Ende die zijn ghelt tot gheenen stonden
Op woeker sedt, noch oock begheert
Giften die hem worden ghesonden.

Al die dit doet verstaghel wel
Altijt sal hy seer wel beclijven
Heel onberoert hy wesen sal
Volstandich sal hy blijven.

***Den xxvij. Psalm. Beati omnes quitiment. Een liet inden hooghen,
Op de wijze: Den Nachtegael die sanck een liet,***

SAlich zijn die hier op aerden levende,
Die de vreesse Godts hier zijn aenclevende

Die gaen in alle zijn weggen / ter deghen
 Al nae zijn woort / soo dat behoort
 Dat sy hier hebben verkregen:

Den arbeyt uwer handen ghy hier eten sult
 Alsulcken gave daer den Heere u mede vervult,
 En ghy zijt dan mits desen // ghepresen
 Salich altijd // u dies verblijdt,
 Seer wel sal u dan wesen.

U wijf gelijc een wijngaert ranc vol druyven soet
 Die overloedich brengt haer vruchten metter spoet
 Is sy: ghy moghet weten // gheseten
 Aen uwen want // seer vast gheplant
 Dit heeft den Heere gheheeten.

U kinderen die Godt u is toe voeghende
 Daer in ghy meucht u wesen wel ghenoeghende,
 Als Planten van Olijven // beclijven
 Aen uwen disch // sy staen ghewis,
 Dus wilt u Godt gherijven.

Dus siet hoe dat de mensch hier wordt ghebenedijt
 Hoe dat den Heer hier boven hem altijd verblijt
 Die can den Heer der Heeren // soo eeren
 Dat hy altoos // hoort sijne voys,
 Sijn vreesse wil hanteren.

U moet ghebenedijen, Godt met zijnder stem
 Dat ghy meucht sien de goeden van Jerusalem
 Wt Sion wtvercoren // wilt hooren
 Den Heer gheeft // soo langhe hy leeft
 Dees gratie u te vooren.

En ghy met uwen ooghen weest beschouwende
 De kinderen uwer kinderen menichfouwende
 Dat sy al hier by namen // versamen
 In Israel // verstaghel wel.
 Altijdt met vreden Amen.

***Een nieu Liedeken van het nieuwve laer, ende gaet Op de wijze:
 Die de vverelt iet, nu vvel doorsiet, hy vindt verdriet, &c.***

PRince weest verblijdt
 Wilt vreucht bedrijven
 Ghy Christenen Princen over al
 Het is nu inden tijdt
 Datmen siet verstijven
 Des werelts boosheydt sonder ghetal
 Dus schout haer gheschal
 Leeft sonder vaer,
 Ghelooft Godts woorden claer
 En belijdtse openbaer
 Ontfanght Christum voor uwen nieuwen Jaer.

Godt Vader heeft midts desen
 Sijnen Soon ghesonden,
 Hier beneden in d'aertsche dal,
 Om dat hy sou ghenesen
 Ons doodelijcke wonden
 Die wy door Adam krijghen al
 Wy waren inden val
 Ghelooft Godts woorden claer
 En belijdtse openbaer
 Ontfanght Christum voor, etc.

In s'vijants handen
 Lahgen wy ghebonden
 Verworpen van Godts aenschijn playsant
 Christus als den valianden
 Heeft ons den Peys ghesonden
 En ons ghebrocht in zijns Vaders Lant
 Want hy is seer abundant
 Onsen Middelaer
 Ghelooft Godts woorden claer
 En belijdtse openbaer
 Ontfanght Christum voor /etc.

PRINCE
 Christus seer excellent
 Als Prince verheven

Heeft ons van sonden vry ghemaect,
 Hy scheurde diligent
 T'handt schriefft gheschreven,
 Dat Satan met Adam had ghemaect,
 Hier door soo is ghestaect,
 Godts gramschap swaer
 Ghelooft Godts woorden claer
 En belijdtse openbaer
 Ontfanght Christum voor uwen nieuwen Jaer:

Een nieu laer Liedeken Op de wijze: alle mijn ionck leven.

Wilt u nu verblijden
 Alle ghy Christenen Natie
 Schouwet desperatie
 Want s'Vaders grammen moet
 Is tot desen tijden
 Versoent al door zijn gratie,
 Christus tot deser spatie
 Is nu gheboren soet,
 Te Bethleem int openbaer
 Al van een Maghet claer
 Danckt hem dit nieuwe Jaer.

Esaias woordt bloot
 Dat ick nu al waerachtich
 Dus aen bidt hem eendrachtich,
 Jesus is sijnen naem
 Vijandt, doot, ende Hel
 Heeft hy verwonnen machtich
 Door liefde voordachtich
 Onse sonden heeft hy een paer
 Gedragen op zijn schouderen swaer. Denckt, etc.

Op den achtsten dach
 Soo wert hy besneden
 Het waren al de zeden
 Alna de Jodtsche Wet // Daer na quamen vragen
 Dry Coninghen vol vreden

Om hem te aen beden,
 Ende brochten giften net
 (Gout Myrre Wierroock) sonder vaer
 Sy aenbaden t'Goddelijck Pilaer. Denckt, etc.

Prince goedertieren,
 Salicheyt wy u ionnen,
 Al ist Liedt slecht begonnen,
 Aensiet ons fauten niet,
 Wy Tacxkens der Laurieren
 Sijn wt liefden verwonnen,
 Niet badt dan wy en connen,
 En spreken wy naet bediet,
 Wie ons benijt t'zy hier oft daer
 En seght ons gheen blamatie naer. Danckt, etc.

***Een geestelijk Liedeken. Op de wijze: O Heere Godt ghenade my,
 Wat arme lieden maken vvy.***

WEI hem die in Godts vreese staet
 En die op sijn weghe gaet,
 Hy mach hem wel verblijden
 Nu ende tot allen tijden.

De wijde werelt raset seer,
 Sy houden haer aende valsche Leer
 Godts woordt en willen sy niet ghelooven,
 Daer mede worden sy bedrooghen.

Haer ooghen sijn soo seer verblent,
 De waerheydt is haer onbekent
 Sy rasen ende beuren
 Godts woordt willen sy verscheuren.

O lieve Heere siet daer in,
 Ontfermt ons arme Schaepkens bin,
 Wilt doch onsen trooster wesen
 Onser cranckheydt wilt ghenesen.

Wy waren al verloren Schaepkens saen,
 De welcke gheenen Herder en haen
 De wereldt is schoon voor ooghen,
 Sy hadden ons allen bedrooghen.

Mijn eyghen vleesch verbeydt my
 Mijn boose sonden antwoorden my
 Alle mijn ghepeys waeren sonden
 Den vijandt hadde my ghebonden.

De waarheyt heeft haer vleughelen ontdaen
 Die vroom wilt strijden wilt sy ontfaen
 Die voor u strijt, sal worden ghegheven
 De Croone des eeuwichen leven.

Ghelijck alsser gheschreven staet
 Dat water ende vier voor ooghen staet
 Kiest nu, u sal worden ghegheven
 De doodt of het eeuwich leven.

Nu wacht u voor dit valsch verleyt
 Ghelijck als Christus claerlijck seyt,
 Ende en laet u niet verleyden
 Vande heylighe Kerck en wilt niet scheidten.

Christus heeft selve gheseyt
 Het zijn dieven en moordenaers beyt,
 Die vremde weggen soecken
 En sluyten Godts Woordt in hoecken.

Hebt een hert en eenen sin ghemeyn
 Als een vierighe Suster reyn
 Als Petrus heeft gheschreven
 Soo moghen wy eeuwich leven.

Weest vrolijck in wederspoet
 Daer toe doet alle u vijanden goet
 Zijt vroom ende onverslaghen
 Soo mooght ghy Godt behaghen.

Gheeft onsen Heer prijs, eer ende danck
 Hy wilt ons stercken, al zijn wy cranck
 Ghelovet moet hy wesen
 Hy troost ons arme weesen.

Hy is een seer bermhertich Heer,
 Daerom verblijde ick my soo seer
 Van u en wil ick niet scheidten
 De werelt soude my verleyden.

Een nieu Gheestelijck Liedeken. Op de wijze: Comt al van Zuyden en Oosten.

Wilt al ter Bruyloft comen
 Die van Christus vrienden zijt
 De vreucht en is niet om sommen
 Noyt blijdelijcker iolijt,
 Om comen wilt u bereeden
 Te doen alsoo't behoort
 Wilt u met deuchden cleeden,
 Den Bruydegom roept comt voort.

Comt al tot s'Hemels Stede
 Daer wordt wat ghy begheert
 En brengt malcanderen mede,
 Noyt blijdelijcker weert,
 Noyt ooren en mochtent hooren
 Noyt ooghen en mochtent sien
 Hoe Christus zijn wtvercoren
 Ter Bruyloft sal ontbien.

Noyt Bruyloft diesghelijcke
 Noyt sulcken schoonen ontfanck
 Noyt sulcken Coninckrijcke
 Noyt sulcken spijsse oft dranck
 Van schoonheydt dierghelijcke
 Men daer ter Tafelen drinckt
 Van cierheydt autentijcke
 Die daer een paerlijck blinckt.

Comt ten rechten weghe
 En spaert noch dagh noch nacht,
 De Beesten sijn gheslegghen
 Den Bruydegom u verwacht
 De wegghen zijn vertorden
 De poorten staen open breet
 Wilt u met deuchden gorden
 En u met liefden cleet.

Daer en sal gheen licht ghebreken
 Want Christus over al:

De schoone hemelsche reken
 Als Godt verlichten sal,
 Int huys van sijnen Vader,
 Daer veel woonsteden zijn
 Houdt u ghenoot allegader
 Tot Christus Bruyloft sijn.

O edel Christenen Engienen
 Hoe worden wy verblijt
 Daer Christus selve sal dienen
 Ter Bruyloft ghebenedijdt
 Salich sijnse (soo wy lesen)
 Die ter Bruyloft zijn ghenoot
 Om nutten vant Lam ghepresen
 En Christus dat Hemels broot.

Daerom wilt neerstich waken
 Om gaen ter Buyloft soet,
 En in u Lampen maken,
 Olie, dats Liefde goet
 Hy sal hooren met ghetreure,
 Die hem daer niet en versiet,
 Als hy cloppen sal voor de deure
 Voorwaer ick en kenne u niet.

Reyn Princelijck int leven,
 Comt stoutelijc onghedraelt
 Men en salder niet gheven
 Christus hevet al betaelt,
 Met zijn bloedighe wonden
 Hoe hijt soo minnelijck ian,
 Comt al ontcleet van sonden
 Met Bruyloft cleet aen.

FINIS.